

RENGIAMASI UŽ "SKANSKONIUS"
TAKSAIS SUKELTI IKI \$10,650,000,000

WASHINGTON, D. C. — Sekant Suv. Valstijų izdo departamento programą, šią savaitę bus kreipiamasi į kongresą, prašant pakelti taksus visokiems "skanskoniams" (luksusams): svaiginantiems gėrimams, alui, soda, kramtomajam gumui, tabakui, keliavimui, komunikacijai ir tt. — pranešė izdo sekretorius, p. Morgenthau. Jei kongresas sutiks išpildyti šį prašymą, šiais taksaais bus sukelta \$10,650,000,000 ir tai bus kaip priedas prie jau pirmiau nustatytų sumokėti taksu, sumoje \$32,239,000,000. Tada pasizada, kad \$3,560,000,000 bus sugrąžinta individualiams takų mokėtojams po karo.

Taksus norima pakelti šiems "skanskoniams": Degtinei nuo \$6 iki \$10 už galioną, kas sudarytu viso \$473,000,000 ir jei tokius taksus reikėtų mokėti, tai degtinės stiklinukas kainuotų 12½ c. daugiau, negu dabar kainuoja. Alui būtų pakelta nuo \$7 iki \$10 už bačką ir tuo būdu būtų surinkta \$210,000,000. Vynui — nuo 10 iki 50c. už galioną, kas taksaais valdžiai duotų \$60,000,000. Cigaretams — nuo \$3.50 iki \$5 tukstančiniui, už ką būtų sumokėta \$371,000,000. Cigarams — rata dar nenustatyta, bet tikimasi, kad už cigarus taksaais būtų sukelta iki \$66,000,000. Tabakui (visokios rūšies) — nuo 18 iki 34 centų už svarą ir tai pajamų duotų \$47,000,000. Įžangos tikietams į teatrą — nuo 5 iki 30 centų, kas sudarytu \$82,000,000. "Bowling alleys" — nuo 10 iki 20 nuošimčių už pajamas kiekvienos "alley"; biliardui — 20 nuošimčių už pajamas ir visa tai taksaais sudarytu \$27,000,000. Transportacijai — nuo 10 iki 30 nuoš., kas taksaais sudarytu \$188,000,000 pajamų. Susisiekimo priemonėms — tolimiesiems telefonu pašaukimams — nuo 20 iki 25 nuoš.; vietiniams pašaukimams — nuo 10 iki 15 nuoš., ir visa tai sudarytu \$81,000,000. Branakmeniams — nuo 10 iki 30 nuoš., kas atneštų \$163,000,000. Branams kailiukams — nuo 15 iki 25 nuoš., už ką būtų gauta \$51,000,000. Visokiems bagažo įrankiams — nuo 10 iki 25 nuoš., ir už tai būtų pajamų \$50,000,000. Tualeto reikmenims — nuo 10 iki 25 nuoš., kas atneštų \$51,000,000. Sveikinimo atvirėliškams — 35 nuošimčių, kas sumokėtų išdirbėjai ir kas būtų dar nauji takasai, ir atneštų \$15,000,000. Lengviesiems gėrimams — po 1c. už bankutę, kas irgi būtų nauji takasai, ir atneštų \$154,000,000. Saldainiams ir gumai dar nenustatyta takasai, bet tikima, kad už tai būtų galima surinkti \$100,000,000.

Beabejo, šis reikalas, kai ateis į kongresą, bus gyvai svarstomas ir gal bus padaryta modifikacija. Bet, nereikia abejoti, kongresas šį išdėstytą prašymą priims ir už visus "luksusinius" reikmenis krašto piliečiai bei išdirbėjai turės mokėti, kas bus didele pagalba laimėti dabartinį karą.

Salerno Kovos Buvo Žiaurios

Salerno srities, Italijoje, kur sąjungiečių įėjimas pirmiausiai išsiveržė pradėti tos dalies Italijos invaziją jau baigta — jau sąjungiečių rankose kiek laiko atgal. Dabar pranešama apie ten įvykusias žiaurias-krivinas kovas, apie ką tiksliai atpasakoją majoras F. C. Grimmer, kuris dalyvavo tose kovose.

Jis sako, kad didžiuliai nacių tankai prasiveržė pro sąjungiečių linijas tuomet, kai sąjungiečiai buvo vos išsiskęję į pakraščius. Jie apšaudė

tik-ką išskeltus kareivius. Nacių tankai taipgi naikino sąjungiečių mažus tankus, automobilius ir kitokius karo pabūklus. Didieji nacių tankai laisvai važinėjo sąjungiečių eilėse. Bet sekančią naktį sąjungiečiai iškėlė dar daugiau savo kareivių, o atplaukę karo laivai iš kanalių gynė krantą išskeltus kareivius. Kovą laimėjo sąjungiečiai. Ačiū, tose kovose žuvo nemaža sąjungiečių ir nacių kareivių, bet kovą laimėjo sąjungiečiai.

Pasisakė Už Pasaulinę Organizaciją
Taikai Užtikrinti

WASHINGTON, — Milžiniška balsų dauguma — 360 prieš 29 balsus — Atstovų Rumai antradienį, rugsėjo 21, priėmė Fulbrighto rezoliuciją, tuo pirmu kart istorijoje paremdami tarptautinį mechanizmą pasaulio taikai garantuoti.

Rezoliucija yra sekama:

"ATSTOVŲ RUMAI (SENATUI PRITARIANT) NUBALSAVO, KAD KONGRESAS IŠREISKIA NUSISTATYMĄ REMTI SUKURIAMĄ ATATINKAMĄ TARPTAUTINIO ORGANO SU GANĖTINA JIEGA ATSTEIGTI IR PALAIKYTI TEISINGĄ IR PASTOVIA TARP PASAULIO TAUTŲ TAIKĄ IR KAD PRITARIA SUVIENYTŲ AMERIKOS VALSTIJŲ DALYVAVIMUI TAME ORGANE, PRISILAİKANT KONSTITUCINES PROCEDURAS".

OWI.

Red. prierašas: Pastaromis dienomis paaiškėjo, kad senato užsienio reikalų komisija patarė senatui šios rezoliucijos nepriimti ir kad minima komisija žadanti pagaminti savo rezoliuciją, kuri bus pasiūlyta svarstyti visam kongresui. Spėjama, kad tokia rezoliucija bus kongresui patiekta po įvyksiančios Amerikos-Anglijos-Rusijos pareigūnų konferencijos. Bet jei žemesniųjų rūmų priimta rezoliucija būtų pateikta senatui dabar, tai spėjama, kad už ją balsuotų didžiuluma senatorių.

Jau žygiuoja Link Romos

Naciai Ima Darbui
Lietuvos Jaunimą

New York, N. Y., spalio 1. — Office of War Information praneša, kad sulig vokiečių Transocean spaudos agentūros žinių pranešimo — naciai okupantai Lietuvoje šaukia visus 16 ir 17 metų amžiaus berniukus ir mergaites priverstiniais darbams.

Iš to daroma išvada, kad naciai jau nebūtinai karo daryti ir kad jau yra išvežę visus sveikus suaugusius vyrus ir moteris sunkiems darbams ar sumobilizavę į kariuomenę, todėl dabar ima jaunimą.

Taipgi sakoma, kad naciai Lietuvoje dabar viską daro dekretais, nes lietuviai geruoju į visokius nacių atsisaukimus savanoriai neatsiliepia.

Už neklusumą nacių lietuviams priklauso didelis kreditas.

"Aš Esu Valstybė",
Sako Mussolinis

Nors Benito Mussolini buvo pašalintas iš Italijos diktatoriaus pareigų, bet jis jų "neapleidžia": po to, kai nacių parašutinkai iš Italijos "išvogė" — jis susidarė "savo vyriausybę" ir sakė: "Aš esu valstybė". New York'e per radio išgirsta žinia, kad Mussolinis pasisavinęs visus ministerijų portfelius naujai sudarytoje "Italijos vyriausybėje". O iš Vokietijos pranešimai nusako, kad "Mussolinis pasiėmęs visas naujos 'Faštinės Italijos respublikos valstybės' pareigas".

Jo proklamacijoje pareikšta: "Kol bus sušauktas tautinis seimas — aš esu visas naujos valstybės pareigas".

Vadinasi, dabar Italija turi dvi vyriausybes: maršalo Badoglio vyriausybę ir Mussolinio "vyriausybę". Maršalo vyriausybė santikliau su sąjungiečiais, o Mussolinio — su Hitleriu. Žmonės, tačiau, daugiau nenori fašizmo ir pritaria marš. Badoglio vyriausybei.

Neapolio Uostas
Bus Atstatytas

Kuomet naciai pajuto, kad negalės išlaikyti Neapoly — pradėjo naikinti Neapolio uostą ir patį miestą. Kadangi šis uostas labai svarbus karo reikalams, tai sąjungiečiai dės visas pastangas jį koreguojant. Atstatyti ir tas atstatymas, ims tik kokią dešimtį dienų.

Pirmutinis darbas busias pašalinimas nuskandintų laivų, kuriuos naciai tiksliai nuskandino uoste, ir reikės išgraižyti sproginčius, kurių naciai ten pridėjo.

Bus tai didelis darbas, bet jį sąjungiečiai kaip matant atliks ir galės tuo uostu naudotis.

Australija. — Suv. Valstijų bombardierai nuskandino dar tris japonų laivus netoli Bougainville salos, Ramiajame vandenyne, kurie plaukė link Salomon salyno.

Kanada. — Paskutiniu laiku nacių submarinai vėl pradeda šėlti Atlanto vandenyną. Apie tai pasakoja Amerikos ir Kanados išgelbėti jūreiviai.

ŽINIOS-ŽINELĖS

S. Afrika, spalio 4 d. — Siandien naciai atsidūrė pavojingoje pozicijoje, kuomet sąjungiečiai pirmyn paėjo dviejose sektoriuose: Amerikos penktoji armija pasistūmė pirmyn nuo Benevento skersai Calore upę, ir kuomet anglų aštuntoji armija užėmė pozicijas užpakaly nacių linijų Termoli apilinkėje Adriatiko jūros pakrasty. Sąjungiečiai traukia link Romos dviem keliais ir sąjungiečių bombardierai smarkiai atakavo Clivavechia sritį netoli Romos.

Algiera, S. Afrika, spalio 4 d. — Francūzų įėjimas į Bastia, Corsikoje, tokiu būdu užimdami paskutinę nacių palaikomą žymią vietovę. Vokiečių dar randasi keliuose "kišeniuose", bet pastitikiama, kad netrukus Corsika bus apvalyta nuo nacių.

London, spalio 4. — Anglų ir amerikiečių bombonašiai vėl be sustojimo bombardavo Vokietiją per dvidešimt keturias valandas. Bombarduota keli amunicijos išdirbinimo centrai: Kassel, Hanover ir kiti. Tik praėjus sekmadienį išmesta 1,600 tonų bombų. Padaryta daug nuostolių.

London. — Nors dideli lietus kiek sulaukė rusų žygiavimą pirmyn, bet rusų armijos daliniai padarė pažangos Gornel srity, kur vokiečiai pradeda smarkiai atsikovoti. Rusai persilaužė per nacių linijas Vitebsko srity ir pagerino savo pozicijas visame Baltarusijos fronte. Į rusų rankas vėl atiteko apie \$1,500 apgyventų vietovių.

Berna, Šveicarija. — Čia gauta žinių, kad didelis judėjimas prieš nacių prasidėjo Danijoje, kur plaišoma kareivinė, dirbtuvės ir kitokios įmonės. Smarki sabotažavimo banga pasireiškė Rumanijoje.

London. — Anglų delegacija jau prisirengus kelonei į Maskvą, kur įvyks Amerikos-Anglijos-Rusijos pareigūnų konferencija. Anglų delegacijai vadovaus užsienio reikalų sekr. A. Eden, kuris su savim vešis ir Balkanų valstybių ekspertus. Su juo sykiu į Maskvą vyks ir Suv. Valstijų naujas ambasadorius, W. A. Harri-man.

Washington, D. C. — Pranešama, kad laike Amerikos Trečiosios Karo Paskolos vajeaus visame krašte Karo Bonų išpirkta už du bilionus dolerių daugiau, negu buvo nusistatyta, arba už virš 17,000,000,000.

Washington, D. C. — Kai-nų administracija praneša, kad New Yorko, Penssylvanijos ir penkiolikoje kitų rytinių valstijų automobiliai, turį A korteles, galės pirkti du galionus gazolino per savaitę, vietoje pusantro.

Washington, D. C. — Čia yra nuomonių, kad gal netrukus sąjungiečiai pripažins marš. Badoglio ir karaliaus Viktoro Emmanuelio valdžią, kaip teisėtą Italijoje.

Australija. — Australijos įėjimo smarkiu puolimu užėmė Finschafeną, svarbią japonų lėktuvų bazę Naujosios Dvinejos pajury, kas randasi tik 70 mylių nuo New Britain salos.

Isakė Laikytis
Prie Dniepro

Apie metai atgal, Hitleris isakė savo kariuomenei laikytis ir savo žmones užtikrinti: "Stalingradas bus atlaikytas". Tas jo įsakymas subliuško. Dabar jis savo kariuomenei duoda sekamus įsakymus: "Dabar Dniepro linija bus natūrali mūsų ir rusų linija. Čia aš esu ir pasiliksiu". Savo generolams isakė: "Turite išnirti stalingradiška baimės dvasia. Nei vienos pėdos nesitraukti atgal nuo Dniepro!" Bet ar nepasikartos praeitų metų įsakymas kaslink Stalingrado...

Apie dabar esamus frontus praeitą savaitę spaudos konferencijoje kalbėjo Suv. Valstijų karo sekretorius, p. Stimpson ir pareiškė, kad "naciai tvarkingai traukiasi atgal ir kad žiemą jie galės laikytis prie Dniepro upės". O kuomet Italijoje sąjungiečiai užėmė didelės svarbos Foggia punktą, tai Amerikos ir Anglijos lakunai galės pasekmingai atakuoti patią Vokietiją ir užimtas valstybes iš pietvakarių, o taipgi ir šiaurinėje Italijoje.

"Mes Išlaisvinsime
Šventą Tėvą"

Sąjungiečių armija Italijoje kovoja pasekmingai ir pastaruoju laiku, užėmusi Neapolį, žygiuoja link Romos, kuri randasi apie šimtą mylių atstu. Praeitais savaitės pabaigoje įvyko prez. Rooseveltto konferencija su spaudos atstovais. Tarp kita ko, prezidentas pareiškė, kad sąjungiečių armijos vyriausias objektivas yra išlaisvinimas Romos, taipgi Vatikano ir tuo pačiu š. Tevo-popiežiaus. Jis pasakė, kad laike to išlaisvinimo bus dėdama pastangos, kad išvengus tų vietų naikinimo.

Kadangi yra žinių, buk vokiečiai sustos prie Romos ir stengsis ten atsilaikyti ar bent duoti didelį mušį — prezidentas pareiškė apie tai abejonę, pridėdamas, kad ir gen. Eisenhower nežina, kur vokiečiai sustos. Žinoma tik, kad sąjungiečiai žygiuos pirmyn ir kai prisitartins prie Romos ir Vatikano — dės pastangas jų nesunaikinti.

Italai Kovoja Nacių

Spaudoje rašoma, kad naciai keliais atvejais patarė Italijos žmonėms "susiprasti", jei nenori sugriauti Neapolio miesto. Bet italai jį patariamą nekreipė domės. Sakoma, kad paskutiniu momentu, Neapolio gyventojai pradėjo puliti bėgančius nacių kareivių likučius, nors naciai norėjo, kad italai ginklus atsuktų prieš sąjungiečius.

Taip "nusiskundžia" patys naciai.

Iš Šveicarijos taipgi pranešama, kad ir Romoje italai kasdien vis atkakliau puola nacių kareivius. Sakoma, kad tie atkaklūs puolimai pastaruoju laiku tiek padažnėjo, kad vakarais nacių kareiviai net nedrįsta išeiti iš kareivinių. Naciai taipgi skundžiasi, kad kaip pirmiau Neapoly, taip dabar Romoje jiems ramumo neduoda "komunistai". Bet "komunistai" naciai vadiną visus tuos italus, kurie kovoja prieš fašizmą.

ORGANIZATORIŲ LENKTYNĖSE
POZICIJOS KEIČIASI

Cambridžiaus SLA 371 kp. organizatorius brolis A. K. Martinas vėl pirmoje vietoje. Praeitą savaitę jį prisijungdamas 3 naujus narius pasivijo narių skaičiumi ir užrašytos apdraudos suma pralenkė SLA organizatorių čempioną brooklynietį brolį J. Aymaną. Apie šias lenktynes plačiau rašoma Ketvirtuo Vajaus puslapyje.

Su šiuo Tėvynės numeriu SLA Ketvirtuo Vajaus Komisija okupuoją visam vajaus laikui visą trečią Tėvynės puslapį. Kviečiami visi vajaus organizatoriai bendradabiauti Ketvirtuo Vajaus Puslapini, rašant trumpus pranešimus iš savo veiklos ir teikiant patarimus kitiems organizatoriams kaip sekančianiu darbuotis vajuje.

Praeitą savaitę darbo pradžios davinius prisuntę pirmesniuose vajuose pasižymėjęs SLA 14 kuopos organizatorius brolis J. Brazauskas iš Cleveland, Ohio. Šeši vajaus organizatoriai naujų narių prisuntę sekančiai:

A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	3
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles Calif.	2
J. Brazauskas, 14 kp., Cleveland, Ohio	1
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	1
A. Lauratanas, 63 kp., Chicago, Ill.	1
S. Masilionytė, 212 kp., Kenosha, Wis.	1

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIEŠE NARIŲ, KIEK
UZRAŠE APDRAUDOS IR KURĮ LAIPSNĮ PASIEKĖ

TREČIAS LAIPSNIS 15 narių ir \$7,500 apdraudos	Priešė narių	Užrašė apdraudos
A. K. Martin, 371 kp., Cambridge, Mass.	18	\$11,200
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	18	8,600

ANTRAS LAIPSNIS 10 narių ir \$5,000 apdraudos	Priešė narių	Užrašė apdraudos
J. Kaulinas, 238 kp., Chicago, Ill.	12	11,250

PIRMAS LAIPSNIS 5 nariai ir \$2,500 apdraudos	Priešė narių	Užrašė apdraudos
M. Tamulaitienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	9	5,350
K. F. Ernest, 371 kp., Cambridge, Mass.	8	2,750
T. Valunas, 153 kp., Du Bois, Pa.	8	2,500
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	6	4,000
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	5	2,750
S. Zukauskas, 68 kp., Lee Park, Pa.	5	2,500

Pirmo laipsnio nepasiekusieji organizatoriai:

J. J. Svipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	6	2,150
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	5	1,500
A. Cibulskienė, 168 kp., Stamford, Conn.	4	1,500
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	4	1,400
P. Davulis, 331 kp., Nashua, N. H.	4	1,250
A. Lauratanas, 63 kp., Chicago, Ill.	3	2,000
P. Zemaitienė, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	3	1,100
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	3	600
E. Miller, 134 kp., Chicago, Ill.	3	500
M. Misickienė, 14 kp., Cleveland, Ohio	3	350
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	2	1,650
M. Subonis, 157 kp., Youngstown, Ohio	2	1,600
Stephany Masilionis, 212 kp., Kenosha, Wis.	2	1,500
J. Streleckis, 135 kp., Philadelphia, Pa.	2	1,250
V. Adomavičius, 13 kp., Minersville, Pa.	2	1,000
A. J. Banišauskas, 321 kp., Mar Lin, Pa.	2	1,000
J. Treinis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	1,000
B. Kebraitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	2	900
O. Sinkevičienė, 77 kp., Rockford, Ill.	2	750
C. Preytis, 127 kp., Lynn, Mass.	2	750
L. A. Valkevičius, 58 kp., Hudson, Mass.	2	650
O. Gravalienė, 258 kp., Washington, Pa.	2	650
SLA 208 kp., Chicago, Ill.	2	250
A. Galinskas, 7 kp., Pittston, Pa.	1	1,000
J. M. Bučinskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	1,000
A. Kričena, 110 kp., Plains, Pa.	1	1,000
A. Ramanauskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa.	1	750
J. Gedraitienė, 2 kp., Forest City, Pa.	1	500
S. A. Norkus, 7 kp., Pittston, Pa.	1	500
J. Brazauskas, 14 kp., Cleveland, Ohio	1	500
O. Raulinaitienė, 18 kp., Westville, Ill.	1	500
J. Subačius, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	500
V. J. Kličienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa.	1	500
Al. Kaminskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	500
A. Lėpa, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	500
P. Račila, 57 kp., Worcester, Mass.	1	500
J. Švelnis, 93 kp., Heidelberg, Pa.	1	500
B. Vedeikis, 124 kp., Hartford, Conn.	1	500
H. Melusky, 126 kp., New York, N. Y.	1	500
E. Šiurmantienė, 128 kp., Carnegie, Pa.	1	500
R. Poplauskis, 195 kp., Pittsburgh, Pa.	1	500
V. Gegužis, 359 kp., Dorchester, Mass.	1	500
A. Užupis, 283 kp., Coaldale, Pa.	1	500
A. Maliauskas, 299 kp., Rumford, Me.	1	500
A. Kriaucialis, 318 kp., Worcester, Mass.	1	500
Olga Sandaitė, 353 kp., Pittsburgh, Pa.	1	500
A. Matulaitis, 87 kp., Omaha, Nebr.	1	500
V. Stanulonis, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	250
N. Mockus, 75 kp., Los Angeles, Calif.	1	250
M. Šimkienė, 86 kp., Pittsburgh, Pa.	1	250
350 kp., Moundsville, W. Va. (org. nepažymėtas)	1	250
J. V. Ramoška, 354 kp., Akron, Ohio	1	250
I. Simokienė, 181 kp., Herrin, Ill.	1	150
Anna Ručinskas, 326 kp., Bristol, Conn.	1	150

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VIKIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 39th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

SLA KETVIRTAS Vajus žymiai gyvėja: vis atsiranda daugiau darbuotojų ir vis gausiau daugiau naujų narių. O vėjus dar didesniai pagyvinimui su šiuo numeriu vajus reikalingas pasidaryti visą trečią puslapį, kuriame išimtinai bus rašoma tik apie vajų, jo pasiekimus ir numatomus tolimesnius perspektyvas. Šį puslapį veda SLA Ketvinto Vajaus Komitetas: Dr. M. J. Vikikas, St. Vitaitis ir Pr. Bajoras. Bet į šį puslapį prašoma rašyti ir SLA veikėjai, o ypač organizatoriai. Beje, šiame puslapyje telpa ir anglų kalba atsišaukimas į jaunuosius, kviečiant juos rasti prie Amerikos lietuvių didžiausios organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Jei įsijungia šio atsišaukimo karta, nepastebėtų — išskyrus jį ir juokite savo su nams ir dukterims pasiskaitę. Tai, taigi, paraginkite juos prie SLA rašyti. Visi dirbtinai, kad šis vajus būtų kopasmingiausias.

CHICAGISKE SLA 217 kuopa visuomet pasekmingai veikia, ir tas veikimas jai sekasi. Neseniai ši kuopa turėjo išvažiavimą, kuris gražiai pavyko, o šio kuopos korespondentė apie veikimą, tarp kita ko, rašo sekamai: "Nors į susirinkimus daug narių neatėjo, bet prie parengtųjų visi prisidėjo ir visi nariai ir jų svečiai budami linksmo būdo žmonės, labai gražiai ir linksmam praleidžia laiką, ir manoma, kad šią žiemą galės turėti keletą parengtųjų, jei visi sykiu pasidarysime". Reikia, kur vienybė — ten galybė. Butų labai gerai, jei ir kitose mūsų Susivienijimo kuopose tokios vienybės kodangiau rastųsi.

ROCKFORDO SLA 77 kuopos darbuotojai surengė gražią pramogą pagerbimui savo veikėjui, jų 25 metų vedybinių gyvenimo sukakties proga. Tais pagerbiamais buvo pp. Martinas ir Ona Sinkevičiai. Tai užsitarė visumenės, o ypač SLA 77 kuopos, veikėjai! Ypač sesuo Sinkevičienė, kuri per daugelį metų veikia kaip dainininkė ir lošėja. Mes linkime pp. Sinkevičiams sulaukti auksinio jubiliejaus ir dar daug-daug pasidaryti kaip mūsų organizacijos, taip ir lietuvių tautos labui.

NEW YORKO valstijos lietuvių pravedamas Karo Bonų vajus eina pasekmingai. Taip yra todėl, kad į šį darbą yra įsikinkę visokių pažvalgių lietuvių, išskyrus komunistus. Šiame vajuje veikia nemaža ir SLA narių — kaip pačiame New Yorko didmiesty, taip ir kolonijose. Todel reikia pasakyti, kad SLA nariai yra geri Lietuvos ir Amerikos patriotai ir visuomet gyvai prisideda prie patriotingųjų darbų.

KAI KURIE Tėvynės skaitytojai, beabejo, pasiges literatūros, straipsnių ir eilių trečiame puslapy, kuris dabar užimamas SLA Ketvinto Vajaus reikalams. Bet šio žvilgsniu mūsų skaitytojai nebus nukriaušti: literatūra, eilės ir parinkti straipsniai perkeltami į penktą puslapį, kuriame taipgi reikalingas tils ir Sveikatos Skyriaus.

Svarbi Konferencija

ŠI MĖNESI Maskvoje įvyks labai svarbi Amerikos-Anglijos-Rusijos pareigūnų konferencija. Toje konferencijoje, sakoma, bus svarstoma karo strategija, pokariniai ruošiniai ir kiti svarbūs reikalai. Toje konferencijoje, beabejo, bus galutinai išspręsta ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos likimas.

O koksgi bus tas likimas? Stalinas atsižadės savo pirmesnių užsimojimų ir Lietuva taps išlaisvinta? Taip neišrodo. Neišrodo todėl, kad jau iš pasitikėtinių šaltinių (Londono) štai kas skelbiama: Sakoma, kad Rusijos agentai taip toli nuėjo, kad jie net pastatė sąlygas ruošiamai konferencijai. Tomis sąlygomis esą: trijų valstybių ministerių (Hull, Eden ir Molotovo) konferencija įvyks tik tuomet, jei Anglija ir Amerika išanksto pasisazdės pripažinti Rusijos pretenzijas link Baltijos valstybių.

Jei tai tiesa, tai jau aiškiai pasako, kokias kortas Molotovas padės ant stalo minimoje konferencijoje. Ar Amerika ir Anglija bent ką šia linkme Stalinui prizadėjo — nežinia. Bet jei Amerika ypač laikysis savo pirmesnių pažadų, jei laikysis Atlanto Čarterio ir Keturių Laisvių principų — Lietuvos likimas turės būti išspręstas teigiama linkme, nepaisant, ko reikalauja ir nori Stalinas.

Kaip Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalai tikrai bus išspręsti, gal paaiškės po konferencijos. Bet jei Amerikos lietuviai budėjo iki šiol, reikia budėti ypač dabar — tuo momentu, kai gal jau paskutiniu kartu bus rishama mūsų senosios tėvynės likimas. Šiuo momentu Amerikos lietuvių autoritetinga įstaiga — Amerikos Lietuvių Taryba — turėtų pagaminti atitinkamą rezoliuciją ir pasiūlyti ją Amerikos, Anglijos ir net Rusijos ministeriams, kurie dalyvaus toje konferencijoje.

Atinasi svarbus momentas! Reikia budėti! Reikia statyti reikalavimus, kad Lietuva, kaip ir kitos — mažos ar didelės — valstybės po karo būtų laisva ir nepriklausoma ir kad jai būtų duota teisė gyvuoti viso pasaulio laisvųjų valstybių šeimoje!

Amerikiečių Nuostoliai Kare

KOVA už išlaikymą demokratijos ir už geresnių gyvenimą ateity reikalauja daug aukų gyvybėmis ir daug medžiaginių nuostolių. Tų aukų ir medžiaginių nuostolių jau nemaža panešė visos demokratijos valstybės. Nemaža jų panešė ir mūsų tėvynė, Amerika. Šiuo tarpu apie medžiaginius nuostolius dar nekalbama, bet rugsėjo 30 dieną karo sekretorius, H. L. Stimpson, paskelbė apie nuostolius gyvybėmis. Jis sako, kad iki rugsėjo 15 dienai užmuštais, dingusiais be žinios, sužeistais ir patekusiais nelaisvės Amerikos armija neteko 85,039 karių, o laivyos neteko 30,162 jureivių. Viso, tokiu būdu, iš karo laukų jau išmūšta net 115,201 karių ir jureivių. Tiek nuostolių Amerika turi nuo pradžios karo — nuo tos dienos, kai veidmainingas japonas pasalindai Ameriką užpuolė Perly uoste, Havajuose.

Tai jau gana dideli nuostoliai! Bet jie nėra tokie dideli, kokius Amerika turėjo laike Pirmojo Pasaulinio Karo, kuomet užmuštais, sužeistais, dingusiais be žinios ir paimitais nelaisvės neteko viso 350,300, ir kuomet iš to skaičiaus vien užmuštais buvo 126,000.

Ponas Stimpsonas praneša, kad jau 10,975 sužeistųjų grįžo į karo laukus ar buvo palinuositi iš tarnybos kas nuostolius sumažina 10,975 kariais. Jis toliau sako, kad Amerikai prisieis panešti dar didesnius nuostolius. Tai aišku, kaip diena, nes karas dar toli gražu nelaimėtas. Hitlerio ir Tojo ragai dar gana riesti. Ne paisant tačiau visa to, Amerika ir sąjungininkai karą laimės! Tai rodo paskutiniai daviniai visose karo frontuose: načiai žuojami rytų fronte, načiai mirtini smūgiai kertami vakarų frontuose. O tie smūgiai, kaip neseniai prez. Rooseveltas pasakė, "yra dar tik pradžia tų mirtinųjų smūgių, kurie bus suduoti vėliau"...

Trečiosios Karo Paskolos Pasekos

KAI SKAITYSITE šios žodžius, Amerikos Trečiosios Karo Paskolos vajus jau bus pasibaigęs. Kokios bus pasekos, tikrai sužinosime kiek vėliau. Bet paskutiniai daviniai rodo, kad į prezidento Roosevelto atsišaukimą Amerikos žmonės atsiliepė visu širdingumu: buvo pasimota laike šio vajaus sukelti penkiolika bilionų dolerių, bet jau dabar turimi daviniai rodo, kad bus sukurta kur kas daugiau.

Taip ir buvo tikėtasi! O taip ir reikėjo! Amerikos žmonės visuomet parėmė, paremia ir parems savo valdžios pastangas ir į bile pašaukimą entuziastiškai atsakė, atsako ir atsakys.

Reikia tikėtis, kad laike šio vajaus gerai pasirodys ir Amerikos lietuviai. Amerikos lietuvių konferencija Pittsburghe pasisakė už išpardavimą išplatintą Karo Bonų tarpe lietuvių už dešimtis milijonų dolerių, ir mes neabejojame, kad tai bus atsieta. To galima tikėtis dėl to, kad, pavyzdžiui, New Yorko valstijos lietuviai buvo pasiriję Karo Bonų išplatinti ir surašyti už milijonų dolerių, bet kaip rodo paskutiniai daviniai — bus sukurta kur kas daugiau. Panašiai, gali būti, atsitiš ir kitose kolonijose.

Vadinasi, ir Amerikos lietuviai į prezidento Roosevelto pašaukimą atsako prideramai pasirižusiai. Bet tai juk mūsų pareiga! Amerika — mūsų tėvynė. Už Ameriką mūsų sumus guldą galvą karo laukuose, o mes juos paremiame doleriais. Paremdami, mes tikimės, kad Amerika neužmirš ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos, kai bus jos galutinas likimas sprendžiamas.

Apžvalga

Pagalbė Rusijai

NAUJIENOS, rašydamos apie pokarinį atstatymą, tarp kita ko, rašo:

"Teritorijos išvadavimas yra tiktai viena problema, su kuria susiduria Sovietų Sąjunga. Tuoj po to, kai priešas buna išvytas, prasideda kitos bėdos. Reikia maitinti gyventojus išvažuotose srityse. Reikia aprūpinti juos pastoge, nes trobų paliko nedaug, o jau atėjo ruduo ir artinasi žiema.

"Toliau reikės gauti gyvulių ir sėklų ukiams. O miestuose visko trūksta — ir maisto, ir butų, ir drabužių. Iki pramonės bus atsteigta ir geležinkeliai bus sutvarkyti, praeis daug metų. Ar Rusija per tą laiką galės apsieiti be užsienio pagalbos?"

"Yra daug žmonių, kurie nuolatos rašo ir kalba, kad Amerika ir Anglija privalančios įgyti "Rusijos pasitikėjimą", — kitaip, esą, nebus susitarimo tarp didžiųjų valstybių ir nebus pastovios taikos. Bet daug labiau reikia stengtis Rusijai įgyti **Vakary demokratijų pasitikėjimą**. Ne Amerika lauks rusų pagalbos, grįžtant į taikos gyvenimą po karo, bet rusai lauks Amerikos pagalbos".

Kam Tarnauja Browderis?

DRAUGAS rašo apie neseniai Chicagoje komunistų lyderio, Browderio, pasakytą kalbą, kurioje jis, be kita ko, pasakė, kad "svajotajais yra tie, kurie tiki, kad Sovietų Rusija kuomet nors kariaus prieš Japoniją. Kalbos apie davimą sąjungiečiams bazės Sibire kariavimui prieš japonus, esąs pavojingas nonsensas".

Toliau jis pavadino blogos valios žmonėmis tuos, kurie mano, kad pasisėks uždėti sovietams tokia našta kare tolimuose rytuose (prieš japonus)...

Draugas apibūdina ir patį Browderį:

"Kas gi, pagaliau, yra tasai Browderis? Pirmojo Pasaulinio Karo metu, budamas dar jaunas vyras, slapstėsi nuo kareiviavimo. Už slakėriavimą buvo areštuotas ir sėdėjo kalėjime. Prieš šį karą jis slapta (svetimu pasu) važinėjo į Maskvą ir dėl to vėl buvo patekęs į bėdą — į kalėjimą. Prieš 1941 m. birželio mėnesį (prieš vokiečių puolimą Rusijos) Browderis buvo didžiausias izoliacionistas. Anglų karą prieš Hitlerį vadino imperialistiniu ir kapitalistiniu karu. Be to, ir prezidentą Rooseveltą kollejo pikčiausiais vardais, kai jis matė reikala stiprinti Amerikos saugumą ir rengtis visokiems netikėtumams.

"Tad, Browderis nepasikeitė, kaip nepasikeitė ir Amerikos komunistų partija".

Visos Upės į Vieną Jūrą

SANDARA

"Amerikos Lietuvių Konferencija Pittsburghe buvo suaukta ne tam, kad ją mes girtume ar peiktume. Jos uždaviniai buvo didesni ir svarbesni. Ji pareiškė mūsų nusistatymą remti visomis išgalėmis karo pastangas; įgaliavo tautos vardu, reikalaujant Lietuvai nepriklausomybės ir nutarė organizuoti platų pašalpos darbą ir pirkimą karo bonų.

"Ką nusitarėm, tą turėsime vykinti. Vykinti ne pavieniui, ne išlaikyti, bet bendromis, sujungtomis spėkomis. Amerikos Lietuvių Taryba pati viena daug ko neatliks. Jai turi ateiti į pagalbą visi geros valios lietuviai, organizacijos, klubai, draugijos, kuopos ir pan. Taryba gi iš savo pusės gebės joms ir jiems tinkamiau

atlikti savo uždavinius vietinėse kolonijose. Bendradarbiavimas mūsų tarpe turi būti nuolatinis ir plačiai apimtas. Be jo mes jokių būdu neapsieisime.

"Taigi visos mūsų upės turės suplaukti į vieną jūrą. Mažesni nuomonių skirtumai, asmeniškos ar lokalės ambicijos privalo būti laikinai atidėtos į šalį. Tie, kurie tyčia kenkia tiems žygiams ir ardo mūsų bendrą darbą turės kada nors atsakyti už tai prieš visuomenės opinią. O tuom tarpu į juos neapsimoka perdavų kreipti dėmes. Eikime tiesiai prie tikslo ir savų pareigų".

Komunistų Cerkvė...

NAUJIENOSE tulas Brooklynetis rašo:

"Brooklyno laisviniai komunistai jau turi rusišką cerkvę ir ją lanko. Toji jų cerkvė randasi prie Union Ave., skersai nuo Lietuvių Piličių Klubo.

"Daugelis brooklyniečių kalba, kad jau net kelis sekmdienų rytus jie matė į tą cerkvę einančius Bimbą ir Mizarą, taipgi ir kitus komunistus. Cerkvėje pamaldos buna laikomos rusų kalba. Kadangi Bimba ir Mizarą rusiškai nelabai gerai supranta, tai sako, kad Tauras kai kurias rusiškas maldas jiems išvertė lietuvių kalbon, kurias jie cerkvėje atskaito lietuviškai, bet žėgnojasi rusiškai į tris vietas: kaktą, kairysis petys ir krutinė.

"Aną vakarą pasitaikė man eiti Lorimer stryty ir žiūriu, kad Laisvės name viršutiniam aukšte visi kortinai užtraukti ir tik matosi šešėliai, kurie parodo su ranka mas-kavimo ir lingavimo figūras. Negalėjau suprasti, kas tenai daroma. Tik už kelių dienų vienas girtas komunistas ant Grand stryto išsiplepėjo, kad jie Laisvės name turi praktikas tinkamai išmokyti rusiškai persižegnoti.

"Teko girdėti, kad Bimba įsakė Laisvės štabo nariams parengti tinkamą maldą, kurią cerkvėje popas kalbės už Staliną. Sako, jie labai daug galvoje ir negalėję sugalvoti tinkamesnės, negu buvo kalbama už carą. Jie cariską maldą pertvarkė ir įteikė ją popui kalbėti sekamai:

"Bože Staliną chranų, Synų deržauņ. Stalinai naslav, Naslau nam, Stalinai na strach vragam, Stalinai soviecki komisar!

"Neseniai Laisvės komunistai Dievą rašydavo iš mažos raidės, o dabar jau ji garbi-na. Visai nestebėtina, nes jie savo protu negyvena ir daro tą, ką jiems liepia daryti rusiškai".

Kiek čia tikrenybės — kas žino, bet komunistų lyderiai galėtų ragožiumi persiversti ir pradėti ypač rusiškai melstis — nieko nuostabaus.

Tuščios Pastangos

AMERIKA

"Rugsėjo 21 d. New York Times idėjo Liudo Girus varčios parašytą laišką, kurį atsiuntė kabeliu Sovietų Informacijos Biuras. Tuo laišku Gira atasko Amerikos lietuviams, kurie dirba Amerikos pergalei pasiekti ir Lietuvą iš nacių verguvs išlaisvinti. Patriotiškus Amerikos lietuvių Gira vadina fašistais.

"Giros laiškas aiškiai rodo, kad Maskva tebe naudoja kvizlingus. Pirmiau "telegrafavo" Salomėja Nėris, o dabar — Gira. Bet tuščios išdavikų pastangos. Lietuvių tautos patriotai, o jų yra bent trys milijonai, išdavikų gėdą nuplaus".

FIZINIS IR DVASINIS ŽMOGAUS PAVELDEJIMAS

Rašo Prof. VYTAUTAS BACEVICIUS

(Tąsa)

Melancholikai — tai žmonės lėto budo, linkę prie svajingumo, liūdnos nuotaikos, dažnai atsiduodą jausmams, turį palinkimą prie misticizmo, lengvai pasiduodą pesimizmui.

Daug melancholikų atsiranda tarp šiaurės tautų žmonių, pav.: Grenlandijoje, Suomijoje, nors jų netrukta šiaip kiekvienoje tautoje. Eskimosai ypač pasižymi melancholiku temperamentu.

Paveldėtas nuo tėvų charakteris arba budas priklauso savo formoj (apsireiškime) nuo atitinkamo temperamento, apie kurį aukščiau kalbėjome, o savo turinį priklauso nuo gimtųjų pradų perimtų nuo vieno iš tėvų ir jaunystės nukalamu, suformuojamam tokia linkme, kokia jis (budas) savaime krypta.

Nuo gimtųjų charakterio bruožų priklauso visa žmogaus galvojimo ir pajautimo linkmė bei kategorijos.

Charakteris yra pagrįstas etikos, estetikos ir logikos elementais.

Vienas svarbiausių etikos fenomenų yra gerumas.

Tad gerumo skalėje, kuri yra labai plati, pasireiškia atatin-kamai žmogaus budas: doras, piktas, kerštingas, nuolaidus, pavydus, teisingas, suktas, apskrus, veidmainingas, egoistinis, altruistinis ir tt. Gali pasitaikyti taip pat religiniai — mistiško pobūdžio palinkimai.

Estetikos žymus fenomenas yra grožis; šioj jausminėj sferoj taip pat labai žymiai pasireiškia žmogaus charakteris, žinomas kaip kilnus jautrumas, egzaltacija, emocionalizmas, žavėjimasis (surištą su entuziazmu), mistiški palinkimai, jausminis realizmas, etc.

Logikos vyriausiasis fenomenas yra tiesa. Tiesos supratimas keičiasi savo formoje žmonių istorijoje, tačiau jo esmė nesikeičia. Plačioje logikos skalėje taip pat pasireiškia žmogaus charakteris ir nuo pasireiškimo tokioj ar kitokioj linkmėj galime apie jį spręsti. Žmonės, kurie nesiskaito su logikos dėsniais arba jų savy nejaucia, yra vadinami nelogiškais, o jeigu jie ignoruoja etikos dėsnius ar jų savy neatranda, nežiurint net rūpestingiausios edukacijos, tai tokius žmones vadinama be charakterio, silpnavaliais, ar niekšais ir pan., žiurint laipsnio nukrypimo nuo tų etikos elementų, kurie žmogui, kaip galvojančiam butybei, yra gamtos duoti.

Žmones, nejautiusi grožį, vadiname atbukusių jausmų sutvėrimais, storžėviais ir pan. Tad nuo išvystymo savy principinių etikos, estetikos ir logikos elementų priklauso žmogaus budo (charakterio) tobulėjimas.

Elementariniai charakterio bruožai yra paveldimi nuo tėvų normalioj, sustiprintoj ar susilpnintoj formoj.

Tėvas bus labai teisingo budo ir sunus panašiai, tėvas bus sukčius — sunus irgi. Šituo atveju geras ar blogas pavyzdys nešioja lemiančios rolės, nes atsitikimai parodė, kad vaikas gauna tokį ar kitokį budą, tėvų nei nematęs (jeigu pav. jie pasimirė jo jaunystėje).

Gali būti paveldėtas charakteris pasižymis nepaprastu jausmingumu, linkęs, pav., liudėsiui, ar bendrai egzaltacijai, ir tt.

Kaip temperamentas, taip ir charakteris gali būti taip ryškiai paveldėtas nuo vieno iš tėvų, kad sunas ar dukters poelgiai, kalba, išsireiškimai, juokas, visoki nuotaikų pasireiškimai, kaip antai: pykčio priepuoliai, sarkazmas, ironija, meilakavimas — viskas primena tėvą ar motiną atatinamoje formoje (kaip jau aukščiau sakėm: normalioj, išriškintoj ar susilpnintoj).

Intelektualinis žmogaus paveldėjimas (idėjos ir minties) turi dvi puses: edukacinę ir prigimtą.

Pirmuoju atveju kultūros vertybės yra paveldimos edukacijos keliu, antruoju atveju intelekto pagrindiniai bruožai yra prigimti, t. y. nuo tėvų paveldėti, nes vaiko kaip fizinė taip ir dvasinė konstrukcija yra tėvams panaši. Pateikiu čia porą pavyzdžių.

Vieno ukininko mėgiamiausias "užsiėmimas" buvo vakarais stebėti žvaigždes; jo sunas, tarnaujasis piemenėliu pas kaimynus, paveldėjo tėvo "idėją ir mintį", nes jo susidomėjimas žvaigždynu buvo toks nepaprastai stiprus, kad jis prieš tėvų valią nustojo piemeninkauti ir nuvyko miestan mokytis, o suaugęs pragarsėjo kaip žymus mokslininkas-astronomas.

Kitas pavyzdys: tėvas kvaršino sau galvą visą gyvenimą socialinėmis problemomis; sunas susidomėjimas toj sritį buvo dar didesnis ir po nuodugnių studijų tapo žymiu socialologu, kurio veikalai turėjo epikinę reikšmę.

Trečias ir paskutinis pavyzdys: tėvas linkęs prie misticizmo ir mokąs koncentruoti savo mintis, bei rodąs sugestivių gabumų; sunas, paveldėjęs tėvo intelektą, turi iš mažens palinkimą koncentruoti savo mintis, žiurdamas į vieną taską (pav. į degančią žvakę) ir begalo įdomajasi okultistiniu moksu (turiu omeny savo brolių), o paugėjęs atsidavė okultizmo mokslui ir bendrai filozofijai (yra filozofijos daktaras). Jis išvystė savy hipnotizmo įgėją, telepatijos sugabumą ir mokėjo įsivesti į katalapsijos bei somnambulizmo transus. Valios įgėją užma-rindavo savo nervus ir ilgomis spilkomis perdurdavo be skausmo savo kuną (rankas, veidą, liežuvį, sprandą ir tt.), turėdamas vos tik 17 metų amžiaus. Žodžiu buvo tikras fakiras. Telepatiskai galėjo atspėti žmonių mintis (su rankos kontaktu ir visai be kontakto) ir veikti į kitas savo intelektu, pasižymėjusiu stipriais etikos palinkimais.

Nemažiau svarbus yra jausminio komplekso paveldėjimas, kuris pas žmones yra labai įvairus ir dalinai priklauso nuo charakterio paveldėjimo. Jausminis kompleksas turi pamatą etinį (moraliską) ir estetinį (grožybinių). Pas vaikus jausminės reakcijos yra daugiausiai intuityvės, o pas pribrėndusius asmenis jos dar gali turėti idėjinį pamatą. Taip intelektualinis kaip ir intuityvės (jausminis) paveldėjimas gali būti normalus, sustiprintas ir susilpnintas.

Jei intelektualinis ir jausminis paveldėjimas edukacijos keliu (mokslo ir meno srityse) bus stipresnis už prigimtą paveldėjimą ir nesutaps su tais pagrindiniais prigimtais elementais, tai tuomet gali prasidėti ideologinis karas tarp vaiko ir tėvų. Čia tarp jų atsistoja skersai kelio (kaip juoda katė) ideologiniai ir tradiciniai skirtumai.

(Daugiau bus)

SLA Ketvirtas Vajus Prailgintas Iki Kovo 31, 1944

Lieka šeši mėnesiai patogiausio laiko darbuotis SLA organizatoriams prirašymui naujų narių. Dabar laikas užsiregistruoti Ketvirtame Vajuje dalyvauti ir tų SLA kuopų organizatoriams, kurie dar neįsiregistravę ir nedalyvauja vajuje.

Kodel Pailgintas Vajui Laikas?

SLA Ketvirtas Vajus prasidėjo apie vidurį pavasario. Kol pasirodė vaju SLA kuopose, kol išrinkti vajaus organizatoriai susipažino su vajaus taisyklėmis ir įsidrąsino darbui, atėjo ir vasara. Na, o visi žinome, kad vasaros laikas labai nepatogus organizatoriams darbuotis naujų narių prirašymui.

Pagaliant ir SLA organizatorių energija nėra geležinė: kuomet vasaros karščiuose termometras pasiekia 90 laipsnių virš zero, tai ir energingiausio veikėjo pasiūlymas organizacijos labai išsiterpsta. Visi žinome, kaip norisi kiekvienam patinginiam vasaros metu. Todel ir SLA organizatoriams reikalingas pasilsis bent vasara.

Nors ne visi SLA organizatoriai vasaros metu išsėjęsi ir, taip sakant, pavėsiavo: tuli jų dirbo ir jau gražių davinį pasiekė SLA Ketvirtas Vajus veikloje. Bet didžiulia išsėjęsi. Ne mažo skaičiaus SLA kuopų organizatoriai net nedrįso pradėti darbą vėliau pavasario ir vasaros metu.

Pagaliant, besibaigiant vasarai, visos eilės kuopų organizatoriai pareiškė pageidavimą, kad SLA Ketvirtas Vajus būtų prailgintas nors iki metų laiko. Todel praeitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas, tą organizatorių pageidavimą apsvaistęs, nutarė *SLA Ketvirtą Vajų prailginti iki kovo 31 d., 1944 metų.*

Dabar SLA Ketvirtas Vajus organizatoriams lieka šeši mėnesiai patogiausio laiko darbuotis naujų narių prirašymui laike šio vajaus. Be abejonės visi SLA organizatoriai bus patenkinti šiuo Pildomosios Tarybos nutarimu ir patogų laiką savo darbui tikamai išnaudos.

Dabar laikas užsiregistruoti ir energingai darbą pradėti SLA Ketvirtame Vajuje ir tų kuopų organizatoriams, kurie dar nėra užsiregistravę vajuje dalyvauti. Dabar laikas išrinkti naujus organizatorius toms kuopoms, kurios dar nėra išrinkusios organizatorių, arba kurių kuopų išrinkti organizatoriai dėl vienkio ar kitokių priežasčių negali energingai darbuotis.

Nuo dabar SLA Ketvirtas Vajus fronte turi būti *kuodidžiūsiųs brūdėjimas*. Vasarinis pasilsis laikotarpis jau praėjo ir asistentizmui vietos negali būti. Turime sekti pavyzdį mūsų garbingos kariuomenės, kuri visuose frontuose triumfuoja. SLA Ketvirtas Vajus fronte taip pat privalome triumfuoti!

Didysis Susirėmimas Vajaus Fronte

Iki šiol smarkiausias ir didžiausias susirėmimas SLA Ketvirtas Vajus fronte susikoncentravo tarpe Brooklyno ir Cambridžiaus organizatorių. Brooklyno SLA 38 kuopos organizatorius, praeitame vajuje laimėjęs čempionatą, brolis Jonas Aymanas, kiek drutas stumiasi pirmyn. Tačiau Cambridžiaus 371 kuopos organizatorius, brolis Antanas J. Martinas, nors SLA vaju fronte yra naujokas, bet neatsilieka nuo SLA organizatorių čempiono Aymano.

Norint pilnai suprasti šį smarkų susirėmimą SLA vajaus fronte, turime susipažinti su abiejų vietų strategine padėtimi: Brooklyną nuo New

Šį puslapį veda
Ketvirtas Vajaus Komitetas:
Dr. M. J. Vinikas, St. Vitaitis,
Pr. Bajoras.

Yorko skiria didžiulę East (Rytų) upę, o Cambridžius nuo Bostono skiria irgi didžiulę Charles upę. Taip kad geografinė padėtis abiejų vietų yra vienoda. Skirtumas tik strateginių pozicijų tvirtumo klausimu. New Yorko žydams visai nesvarbu, kas dedasi S. L. A. Ketvirtas Vajus fronte Brooklyne. Tačiau Bostono ir South Bostono lietuviams labai svarbu kokioje pozicijoje stovi Cambridžiaus organizatoriai brolis Martinas, kuris ir neblogo pagelbininką turi asmenyje SLA 371 kuopos sekretoriaus brolio Karolio F. Ernesto.

Todel neuostabu, kuomet Vajaus Generalis Štabas pasiekia žinios, kad ir So. Bostono organizatoriai nerimauja, nežinodami, kur sustos Cambridžiaus organizatoriai. Juk South Bostonui būtų didžiausia negarbė, jei Cambridžius užkariautų sotbostoniečius. Tuomet ir SLA prezidento ir išdo globėjo raštinės turėtų būti perkeltos į Cambridžius. Todel pilnai suprantamas sotbostoniečių susirupinimas. Gelbėjimui sotbostoniečių garbės Vajaus Generalis Štabas pajieško "pražuvusių be žinios" So. Bostono organizatorių.

Kokiame punkte Cambridžiaus organizatorius brolis Martinas, sustos, niekas nežino ir be abejonės nesužinos, nes tai yra strateginė paslaptis. Vajaus Generalis Štabas tegali paskelbti tik atliktų žygių brolio Martino raportą. Jis raportuoja sekančiai:

"Ši rugsėjo mėnesį prisiūsiu 6 naujus narius. Aš jau pradėtu pritrūkti amunicijos, todėl prašau prisiūsti: 40 agitacinių brošiūrėlių, 6 kvietimų knygeles, 20 aplikacijų, nes tik 10 teturiu, ir 10 amžiaus liudymo blankų. Užsakoma amunicija tuojau reikalinga".

Ką su šia amunicija brolis Martinas atliks, mes nežinome. Bet kiekvienas gali numanyti, kad tiek amunicijos užsakyta ne šposams. Vajaus Generalis Štabas visiškai nesistebės, jei po spalio mėnesio susirinkimo brolis Martinas užims ketvirtą laipsnio poziciją, gal ir penktą laipsnio poziciją, kas gali dabar žinoti.

Kokių priemonių imsis savo poziciją stiprinti Brooklyno organizatorius brolis Aymanas ir ką darys So. Bostono organizatoriai tokio pavojiaus vandoje, be abejonės bus pranešta Vajaus Generaliam Štabui. Kokias žinias gausime, tokias paskelbsime.

Kiekvienas SLA narys gali pagelbėti savo organizatoriui išpildant žemiaus telpanciją blanką ir pasiūlydamas savo kuopos organizatoriui arba SLA Centrai.

Sumažintos Duoklės ir Puikios Dovanos Naujiems Nariams

Istoiantai į SLA nauji nariai gali gauti puikias dovanas ir kartu mokėti sumažintas apdraudos duokles. Organizatoriai privalote šitai paaiškinti istojantiems į SLA nariams. Perskaitykite sekančias taisykles numazintų duoklių mokėjimui ir dovanų gavimui:

SUMAZINTAS APDRAUDOS DUOKLES kiekvienas naujai istojantis į Susivienijimą narys mokės, jei laike trijų mėnesių nuo istojimo dienos užsimokės visas duokles už pilnus metus laiko. Pavyzdžiui, 40 metų amžiaus narys, apsidraudęs \$1,000 sumai, metines duokles iš anksto mokėdamas sutaupe: N-1 skyriuje \$1.83; N-2 skyriuje \$2.40; N-3 skyriuje \$3.16; N-4 skyriuje \$1.66. Mažesnės apdraudos sumoms mokamos mažesnės duoklės, todėl ir sutaupymai mažesni.

VAIKŲ SKYRIAUS NAUJI NARIAI taip pat moka numazintas duokles tokia pačia tvarka išanksto už metus užsimokėdami visas duokles. Vajaus skyriaus nariai moka mažesnes duokles, tad ir jų sutaupymai mažesni išskiriant N-3 skyrių, kurio sutaupymui viršija suaugusiųjų skyriaus sutaupymus.

PUIKIAS DOVANAS GAUS kiekvienas naujas narys, užsimokėdamas visas duokles už metus laike trijų mėnesių nuo istojimo dienos sekančiai:

1. Istojusieji \$100 ar \$150 apdraudos sumai gaus gražią, didelę poezijos knygą, kurioje telpa 195 skirtingi eilėraščiai. Gražios, jausmingos eilės, tinka deklamuoti.
2. Istojusieji \$250 apdraudos sumai gaus gražią Susivienijimo Jubiliejinių Metų pakabėlę prie laikrodėlio, arba vietoj jos gali pasirinkti tą pačią poeziją knygą.
3. Istojusieji \$500 ar \$750 apdraudos sumai gaus SLA Jubiliejinį Albumą, arba vieton jo gali pasirinkti Jubiliejinių Metų paausuotu retėželiu pakabėlę prie laikrodėlio, arba SLA Istorijs knygą.
4. Istojusieji \$1,000 ar didesnę apdraudos sumai, gali pasirinkti SLA Albumą ir paausuotu retėželiu pakabėlę prie laikrodėlio, arba SLA Istorijs knygą ir pakabėlę prie laikrodėlio, arba SLA Albumą ir SLA Istorijs knygą.

Pajieskomi "Pražuve" SLA Organizatoriai

Praeičiuose SLA vajuose pasiekę aukštesnius laipsnius kaž kur "pražuvo" sekanti SLA organizatoriai:

Justinas Mickevičius iš Brockton, Mass.
Vytautas Kerševičius iš Scranton, Pa.
Petras Kutinskas iš Detroit, Mich.
J. M. Tumavičienė iš Jamaica Plain, Mass.
A. J. Namaksis iš So. Boston, Mass.
M. Stakionis iš Lawrence, Mass.

Šie SLA organizatoriai "yra žuvę be žinios" SLA Ketvirtas Vajus fronte nepasiekę. Žinantieji, kas atsitiko su šiais SLA organizatoriais ir kodel jie iki šiol nepasirodė SLA Ketvirtas Vajus fronte prašomi pranešti vajaus štabui. "Pražuvusiųjų be žinios" SLA organizatorių sąrašą tase tilps sekančiame Tėvynės numeryje.

Vajaus Generalis Štabas.

NARIŲ TALKA ORGANIZATORIAMS

Gerb. SLA ----- kp. organizatoriai:

Šiuo aš noriu Jums pagelbėti laike šio vajaus prirašyti kodaugiausiai naujų narių ir todėl rekomenduoju kandidatais šiuos gerus lietuvius, kurie, Jums pakalbinus, galėtų prisirašyti prie mūsų Susivienijimo:

1. Vardas-pavardė ----- Giminytė*) -----
Gatvės numeris ir vardas -----
Miestas ----- Valstija -----
2. Vardas-pavardė ----- Giminytė -----
Gatvės numeris ir vardas -----
Miestas ----- Valstija -----
3. Vardas-pavardė ----- Giminytė -----
Gatvės numeris ir vardas -----
Miestas ----- Valstija -----

Jei, kartais, savo kuopos organizatoriaus vardo ir adreso nežinote — malonėkite šį kuponą išpildę prisiūsti į SLA Centrą, 307 W. 30-th St., New York, N. Y., o mes jį persiūsim Jūsų kuopos organizatoriui ar organizatoriui tos kuopos, kurios apeliunkėje gyvena Jūsų čia nurodomi kandidatai. Ačiū! — SLA sekr. M. J. Vinikas.

*) Prie žodžio "giminytė" pažymėkite, kas Jums nurodomas kandidatas yra: giminė, draugas, pažįstamas, kaimynas, ir tt.

Lithuanian Alliance of America Invites you!

You are cordially invited to join the largest Lithuanian fraternal organization for your family's protection, for your personal advantage and benefit in cultural, philanthropic, social and fraternal activities.

PROTECT YOURSELF by modern fraternal life and health insurance.

BROADEN YOUR CIRCLE OF FRIENDS by joining a fraternal lodge of your own kin.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA has over 360 lodges located in all parts of the country. During the past 60 years of its life it has paid millions of dollars in death and sick benefits. It has helped thousands of widows and orphans. It spent hundreds of thousands of dollars to promote the welfare of its members. It published numerous books, albums, pamphlets. It publishes and gives to its members a fraternal Lithuanian weekly newspaper, Tėvynė. It carries on all sorts of cultural, social and philanthropic activities for the benefit of its members. It now conducts a special drive for new members, offering many special worthwhile inducements.

Join Today

Young people can insure their life for as little as one cent a day and up, according to the amount of insurance and their age. Accident and Sickness benefits may also be obtained for as little as one cent a day (Young people, 1 to 21 years of age, pay 1 cent a day or less for \$100.00 Whole Life Policy. (These dues cover all membership assessments and expenses for cultural, social, philanthropic, charitable activities and cover full subscription of the weekly newspaper, Tėvynė.)

Who May Join?

All respectable men, women, children of Lithuanian descent, 1 year to 60 years of age, may join the fraternal life insurance and men and women 16 to 50 years of age may also join the sick and accident benefit membership.

Life Insurance Policies

The Life Insurance policies of the Lithuanian Alliance of America are modern. They are based on American Experience 3 1/4% Mortality Tables. There are four types of policies for adult membership and three types for Juvenile members.

The Policies

Certificates of insurance in all adult Classes are issued in amounts ranging from \$100.00 to \$5,000.00.

WHOLE LIFE (N1) — This form of life insurance certificate is based on a much lower premium rate than the following policies, but the certificate holder must continue to pay his dues for life. After three years of membership any amount, not exceeding the value of accumulated reserves may be loaned, or the certificate may be exchanged for cash, or in case of hardships the certificate may be converted into paid-up life insurance. This means, that the member may continue to be insured for the rest of his life to the value of paid-up certificate without paying any insurance premium.

TWENTY PAYMENT LIFE (N2) — This is the most popular form. The insured pays an annual premium for 20 years only. After that he discontinues paying insurance dues, but nevertheless he remains insured for the full amount of the certificate for the rest of his life. For example, take a member at 16 years of age his annual dues for \$1000.00 insurance are \$24.80 per year, multiplied by 20, makes a total payment of \$496.00 in twenty years, but his policy is fully paid up for \$1000.00, payable at death to his beneficiary. This illustrates how cheap insurance is in the better grade, modern fraternal insurance policies. This form of policy has the same loan, cash and paid-up privileges as the Whole Life, N1, policy.

ENDOWMENT (N3) — Lithuanian Alliance of America (abbreviated, LAA and in Lithuanian, SLA) issues Endowment Certificates for 20 years. This form is a high premium rated policy, but if the insured lives for the endowment period, it is a very cheap form of insurance. For instance, take a 20 year Endowment at age 20. The annual rate is \$46.46, multiplied by 20 brings a result of \$929.20. For the period of 20 years the member was protected by \$1000.00 of life insurance. In case of death the beneficiary would receive \$1000.00, but if living the member at the end of the 20 year period receives \$1000.00 cash, which means 20 years of protection and receiving more cash than actually paid. In addition, this policy has the same loan, cash surrender and paid-up privileges as the Whole Life, N1, policy.

JUVENILE POLICIES — These are written at any time 6 months after birth and automatically become adult certificates at age 16. They are issued in the same general forms as adult policies, that is, N1, ordinary Whole Life, N2, Twenty Payment Life, and N3, Endowment. Insurance of a child is a splendid savings account for a child and gives him a good start in life at the end of the endowment period. No matter for what purpose taken, educational or as a nucleus for business, it is a splendid investment for the parent to make in behalf of his child. The insurance rates for Juvenile Certificates are lower than the rates for adult Certificates.

ACCIDENT AND SICKNESS BENEFITS. — In addition to life insurance benefits, all members, not older than 50 years of age, may also join the Sick Benefit membership. The rates for this type of protection are uniform for all ages not like life insurance rates which are different for each age group. The sick benefit of \$6.00 per week costs 30 cents per month, the \$9.00 benefit per week, 60 cents and the \$12.00 per week sick benefit costs 90 cents per month. All members belonging to sick benefit membership pay in addition 10 cents per month to cover the expenses of this department.

Join Today

Join today as an individual or obtain 10 applicants and form your own separate lodge to carry on your own social, cultural or fraternal ideas. By joining now you are entitled to special prizes and by enrolling others you are entitled to a worthwhile remuneration.

Ask for more details at your local lodge or write to Supreme Secretary.

DR. M. J. VINKAS,
307 West 30-th St.,
New York 1, N. Y.

SLA Reikalai ir Veikla

Dar Del SLA Pirmo Apskričio Suvažiavimo

Kaip jau Tėvynės No. 39 buvo pranešta, SLA pirmo apskričio suvažiavimas įvyks spalio 24 dieną (o ne spalio 25 dieną, kaip tame pat numery vienoje vietoje per klaidą pažymėta), West End Fire Co. svetainėje, 320 W. Centre St., Mahanoy City, Pa. Prasidės 1 val. popiet. Apie tai dar kartą primenu visiems delegatams ir prašau nesivėluoti.

Taipgi pasitikiu, kad visos SLA kuopos, priklausiančios prie šio apskričio jau išrinko delegatus ir kad tie delegatai suvažiavime būtina dalyvaus. O kurios kuopos delegatų dar neišrinko — prašau išrinkti ir prisijusti į suvažiavimą spalio 24 dieną. Taipgi prašau delegatus išrinkti ir tas kuopas.

SLA Antro Apskričio Kuopų Žiniai

APSKRICIO SUVAZIAVIMAS ĮVYKS LAPKRICIO 7 DIENĄ, SOUTH BOSTONE

SLA 2 apskričio metinis kuopų atstovų suvažiavimas įvyks sekmadienį, lapkričio 7 d., 1943 m., Lietuvių Salėje, 309 E Street, South Boston, Mass. Suvažiavimas prasidės punktualiai 11 valandą ryte.

Yra pageidaujama, kad kiekviena kuopa savo artimiausiam susirinkime išrinktų ir pasiųstų pilną skaičių atstovų į šį suvažiavimą. Taipgi kiekviena kuopa turėtų pagaminti gerų ir naudingų sumanymų bei įnešimų, liečiančių mūsų apskritį, visą organizaciją ir mūsų tėvynę Lietuvą.

S.L.A. Kuopų Veikla

Rockford, Ill.

Sinkevičių jubiliejus

Rugsėjo 26 d., Gritz Svetainėje, minėjome 25 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų. Jubilijais buvo Martinas ir Ona Sinkevičiai. Šioj puotoj turėjome virs poros simtų svečių. Moterys padabino stalus skoningai: papuošė gėlėmis gražiausiomis ir rodės, kad mūsų moterys tik tam tikslui tas gėles ir augino.

Apie trečią val. pradėjo svečiai rinktis, o 5 turėjome vakarienę, tai pp. Bacevičiai nuvažiojo pp. Sinkevičius parvėnė, bet kadangi bankietas buvo rengiamas jiems nežinant, tai atrado juos neprisirengusius ir dėl to visą valandą pasivėlino. Sulaukę jubiliantų, suvalgė skanią vakarienę. Po vakarienės, P. G. Aleksynas trumpai apibūdino pp. Sinkevičių, o ypač Onos Sinkevičienės, veiklą ir nuopelnus lietuvių organizacijose, ypatingai dailės srityje, o dabartinio laiko daug laiko pasidėvėjęs Raudonajam Kryžiui.

Tai gi ju šioje taip reikšmingoje 25 metų sukaktį, kaip geras ir sąmoningas lietuvis ir geras šios šalies pilietis pirmiausia pasveikino Amerikos ir Lietuvos himnus. Giedodį Bacevičius ir Simaitienė. Pianu akompanavo Sinkevičių dukterė Floraciją. Vakaro toastmasteris buvo Sinkevičių senas draugas J. M. Bacevičius.

Linkėjimai
Aš nebandyčiau čia aprašyti, kas ir ką kalbėjo, nes būtų perdaug man darbo, tik tiek turiu pasakyti, kad buvo gražių kalbų ir linkėjimų. Pirmas gražius linkėjimus išreiškė vietinis klebonas kun. Juozaitis. Iš sveikintųjų kalbėjo vietinis post master p. Luby ir p. Arthur Peterson. Pastarasis pasakė tikrai gražią kalbą. Apart vietinių, pp. Sinkevičiai susilaukė tikrai gražių

kurios gyvuoja šio apskričio ribose, bet prie apskričio del vienos ar kitos priežasties dar nepriklauso. Pageidautina, kad į suvažiavimą atvyktų nemaža ir svečių SLA narių, kuriems bus suteiktas patariamasis balsas.

Šiame suvažiavime bus renkama apskričio valdyba sekančiam terminui ir taipgi yra kitokių reikalų, kurie liečia apskritį, jo kuopas ir visą mūsų organizaciją.

Pasitikiu, kad šiame suvažiavime dalyvaus daug delegatų, kurie rimtai svarstys mūsų organizacijos reikalus, ir liekuos

Su gilia pagarba,
P. W. Birštonas,
SLA 1 apskr. pirm.

ti, ar buvo tokis perstatymas teatro be Onutės.

Apie 20 metų atgal SLA 77 kp. turėjo garsų kvartetą iš Sinkevičienės, Simaitienės, Stružo ir Bacevičiaus, kurie yra geri dainininkai-lošėjai, ir koki tik parengimai budavo, tai nebuvo klausimo apie juos: reikėdavo tik kitus darinkti. Tai buvo kaip SLA 77 kuopos nuosavybė, ir jie visuomet kuopai tarnavo. Jie neatsisakydavo ir kitoms organizacijoms patarnauti. Keliais atvejais dainavo ir kituose miestuose. Tą visą prisiminus ir dabar minint jų 25 metų sukaktį, norisi palinkėti jiems geros sveikatos, laimės, ir sveikiems sulaukti aukšnio jubiliejaus.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Worcester, Mass.

Sniegas ar lietus, bet piknikas bus

SLA 318 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks spalio 10 d., Jurgio Babrausko parke, Leicester, Mass., ir kviečia visus vietinius ir apylinkės lietuvių skaitlingai atsilankyti. Nepaisant, jei tą dieną būtų ir šalta, bet piknike bus šilta. Visiems bus gražiai patarnauta. Butkaus orkestras visiems suteiks šilumos. Atsilankę, busite patenkinti, nes turėsite progos dar vieną sykį tyrime ore gražiai laiką praleisti.

A. J.

Pittston, Pa.

SLA 7 kuopa rengia vakarienę

SLA 7 kuopos susirinkime, rugsėjo 12 d., nutarta surengti vakarienę. Paveista kuopos valdybą pasikvietė narius ir pagelbą ir rupintis, kad viskas būtų tinkamai pruošta.

Vakariene rengiama spalio 16 d., Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje.

Dauguma kuopos narių ir jų draugų atmena, koki šaukus pasilinksminimai buvo kuopos surengtose vakarienėse, todėl dabar nerimauja ir laukia, kada vėl bus surengta.

Kuopoje kai kada susidaro nenumatytų išlaidų, pavyzdžiui: 1942 metais kuopa aukėjo Amerikos Raudonajam Kryžiui \$10.00, dviems iš kitur atsišaukusiems nelaimėms ištiktiems SLA nariams, kuopa aukėjo po \$5.00, kuopos nariams, esantiems karo tarnyboje, kuopa pasiuntė dovanas.

Tas liudija, kad kuopa neatsisakė pagelbą teikti, kur ji reikalinga. A. Galinskis.

St. Louis, Mo.

SLA 214 kp. metinis balius

SLA 214 kuopa rengia metinį balių, kuris įvyks spalio 16 d., American Polish Hall, 1940 Cass Ave. Prašome visus SLA narius ir apylinkės lietuvius bei jų draugus šiame baliuje dalyvauti.

Turėsime visokių gėrimų ir skanių užkandžių. Taipgi bus laimėjimui Karo Bondsas už \$25. Šia proga nuosirdžiai kviečiame skaitlingai dalyvauti šiame SLA 214 kuopos baliuje.

Bonų vajas

Mūsų mieste jau užsibaigė lietuvių Karo Bondsų vajas rugsėjo 30 d. Iki šiol esame pardavę Karo Bondsų su virš \$15,000.00. Kvota buvo \$7,605. Tai yra geras kaupas.

Tie broliai ir sesės, kurie yra pirke Karo Bondsų už \$1,000.00, yra kumai ambulanšo, kuris pavadintas "Lithuania of St. Louis". Šiame baliuje visi kumai galės linksmai pavišėti. Turėsime kalbėtoją, kurį paskyrė Chamber of Commerce War Savings Department paaiškinti

apie lietuvių tautos prisidėjimą prie Amerikos Trečiosios Karo Paskolos vajas.

Mrs. M. Kassel,
Skr. ir koresp.

Minersville, Pa.

P-lė Eleonora R. Simukaitis,
SLA 13 kuopos narė

P-lė Eleonora R. Simukaitis prie SLA 13 kp. prisirašė visą jauna budama. Pasiekus 16 metų amžiaus, birželio mėnesį, šiais metais, baigė Minersville aukštesniąją mokyklą ir pakviesta sutiko užimti "Long Distance" telefono operatorės pareigas, nes ji moka lietuviškai, angliškai, francūziškai ir ispaniškai, kas prie tokio darbo labai reikalinga. Laikė atostogų, ir aplankė savo motiną ir seserį, Agnį, kuri pasirengusi mokyti slaugės mokslo. Tuo pat laiku parvažiojo ir jos brolis, Edvardas, iš San Francisco, Cal., kuris kovėsi su japonais Naujojoje Gvinejoje ir neteko rankos. Susirinkime Edvardas pasakė: "Nesigailėkit manęs, bet gailėkitės tų, kurie šandien randasi karo laukuose ir kuriems sunku pristatyti maistą". Vyrenis Elenoros brolis, Robertas, tarnauja Amerikos laivynė, ir jis yra baigęs girininkijos mokslo. Tai yra pagirtinas dalykas—neturtingų tėvų vaikais pasiekė aukštus mokslus. Eleonora dabar sako: "Kai tik užsidirbsiu daugiau pinigų—stosiu į kolegiją toliau mokytis. Didelė garbė ir SLA kuopos pirm., p-lė J. Grabauskiutei, nes kurios tik mergaitės lanko jos vedamą aukštąją mokyklą—yra netik geros lietuvių, bet taipgi užima aukštą vietą prie žymesnių darbų.

A. J. Banisaukas.

Chicago, Ill.

SLA 217 kuopos veikimai

SLA 217 kuopos metinis išvažiavimas įvyko rugpjūčio 8 d., Sappio Darže, ir kadangi oras buvo labai gražus—narių ir svečių atsilankė daug ir visi linksmai laiką praleido.

Kaip buvo rengimo komisijos žadėta, kad bus kontestai, taip ir įvyko. Visų pirma buvo "Shoe" kontestas del vyrų, "Baby Doll" kontestas del moterų, "races" del vaikų ir šokių kontestai del vyrų ir moterų. Daug visi prisijaukėme ir linksmai laiką praleidome su kontestais, turėjome linksma lietuvišką orkestrą, prie kurio pašokome, o kiti norėdami pasinaudoti gražiu oru—kortas lošė prie stalų ir tarpe savęs pasisvečiavo.

Generolas Mitchell proponavo, kad parašytas, kuris buvo vartojamas kaip išgelbėjimo ore priemonė, būtų pakeistas į karo ginklą. Pirmame Pasaulio Kare, jis pasiulė, kad 20,000 Amerikos kareivių nusileistų užpakaly vokiečių linijai, bet niekas neisėjo iš to.

Dešimtis metų vėliau, bandžius mėn., 1928 m., Amerikos kareiviai Chaputo Field, Illinois, darė eksperimentus masiniais šokimais iš lėktuvų—po dešimtis asmenų nusileido parašutais žemyn.

Taip vadinamas "special delivery parachute" pristatymu ginklams ir reikmenims kartu su "paratruperiais" buvo užpatentuotas Amerikos armijos saržento ir jo "article carrier" buvo demonstruotas Brooks Field, Texas, 1929 metais. Ši demonstracija, kurią stebėjo armijos nariai parodė, kaip kulkosvaidis nusileistas iš parašuto su trimis asmenimis, buvo vartojamas į 20 sekundžių po nusileidimo.

"Paratruperių" idėja keliau įvairiais keliais į nacių mintis. Biuletinas praneša, kad naciai buvo pirmiausia pavartoti parašutus kare. Rusai vartojė parašutus sportuose, kada rusų kareivius pasiūlė idėja, kaip priemonę pritraukti sovietų jaunimą prie skraidymo. Jis gavo tą idėją stebėdamas susijaudinimą žmonių per parada Amerikoje, kada parašutistai leidosi žemyn iš oro.

Pasekmingas išvažiavimas
Šis mūsų kuopos išvažiavimas buvo pasekmingiausias, nes oras buvo gražus, vieta natūra ir daug narių ir svečių suvažiojo. Buvo malonu komisijai ir valdybai tą matyti, nes jie labai sunkiai darbavosi ir tas jų darbas nebuvo veltui, nes pasirodė, kad kai yra noras pasidaruoti, tai ir pasekmės geros.

Komisijos moterys pridavė dovanų del kontestų prizų ir kitos pyragų. Komisija susidėjo iš: V. Tolušio, A. Endziulio, p. Gribienės, p. Slazienės, p. Milakienės, Jovarauskiens ir Martišiaus.

Ačiū visiems!

Valdyba dėkoja komisijai už jų darbą, o komisija dėkoja nariams ir svečiams už atsilankymą ir prisidėjimą, kad parašutistai leidosi žemyn iš oro.

lankymą ir prisidėjimą, kad padarius šį išvažiavimą pasekmingu, o ypatingai kai kuriems svečiams, kurie nors ir nėra mūsų kuopos nariais, vis prisideda prie mūsų parengimų dovanomis, vaisėmis ir tt. Ištikrųjų yra linksma darbuotis, kada visi kaip galėdami prisideda.

Parašutų Daliniai Išvystyti Amerikos Eksperimentais

Nacių karo "lordai" ir propagandistai gyrė, kad parašutų daliniai buvo pagaminti Vokietijoje (made in Germany), bet kaip jų pasigyrimai apie išvystymą įvairių kitų modernių karo technikų, šį "patvirtinimą" galima užginčyti.

Asis pirmiausiai vartojo "paratroops" kovoj, sako biuletinas National Geographic Society, bet šie kareiviai, kurie "kritę iš dangaus", yra tikrai tokie amerikoni kilmės kaip "ice-cream cones" ir obuolių pajus, ir parašutų daliniai, kurie pirmiausiai įėjo į Siciliją, demonstravo modernio karo techniką, kuri buvo pirmiausiai išbandyta Suv. Valstijų.

Benj. Franklin numatė juos, generolas Billy Mitchell rėmė juos ir Suv. Valstijų armija darė išbandymus su jais prieš 15 metų. Kada Franklinas buvo Francijos ambasadorium iš jaunų Suv. Valstijų jis matė baliono skridimą Paryžiuje lapkričio 21 d., 1763 m. Šis įvykis yra užkreduotas istorijoje, kaip pirmas žmogaus skridimas ore. Vėliau, jis kalbėjo su tais, kurie darė eksperimentus parašutais. Jo vaizduotė permėtė ateitį ir jis tuo laikui parašė, kad už ke- liolikos metų šalys turės apsaugoti savo įieją nuo "dešimtis tūkstančių vyrų, kurie kris iš debesų".

Pirmas parašuto nusileidimas iš lėktuvo—nors nusileidimai iš balionų įvyko prieš šimtą metų—buvo padarytas vieno Suv. Valstijų armijos kapitono, kap. Bert. Berry. Jis nusileido iš seno Benoit lėktuvo kovo mėn., 1912 m., kurio pilotas buvo Tony Janus. Tada buvo manyta, kad parašutas galėtų būti vartotas tik kaip apsaugojimo priemonė, jei kas nors atsitiktų lėktuvui ore.

Generolas Mitchell proponavo, kad parašutas, kuris buvo vartojamas kaip išgelbėjimo ore priemonė, būtų pakeistas į karo ginklą. Pirmame Pasaulio Kare, jis pasiulė, kad 20,000 Amerikos kareivių nusileistų užpakaly vokiečių linijai, bet niekas neisėjo iš to.

Dešimtis metų vėliau, bandžius mėn., 1928 m., Amerikos kareiviai Chaputo Field, Illinois, darė eksperimentus masiniais šokimais iš lėktuvų—po dešimtis asmenų nusileido parašutais žemyn.

Taip vadinamas "special delivery parachute" pristatymu ginklams ir reikmenims kartu su "paratruperiais" buvo užpatentuotas Amerikos armijos saržento ir jo "article carrier" buvo demonstruotas Brooks Field, Texas, 1929 metais. Ši demonstracija, kurią stebėjo armijos nariai parodė, kaip kulkosvaidis nusileistas iš parašuto su trimis asmenimis, buvo vartojamas į 20 sekundžių po nusileidimo.

"Paratruperių" idėja keliau įvairiais keliais į nacių mintis. Biuletinas praneša, kad naciai buvo pirmiausia pavartoti parašutus kare. Rusai vartojė parašutus sportuose, kada rusų kareivius pasiūlė idėja, kaip priemonę pritraukti sovietų jaunimą prie skraidymo. Jis gavo tą idėją stebėdamas susijaudinimą žmonių per parada Amerikoje, kada parašutistai leidosi žemyn iš oro.

Nors į susirinkimus neatsilanko daug narių, bet prie mūsų parengimų visi prisideda ir visi nariai ir jų svečiai, budami liksmo budo žmonės, labai gražiai ir linksmai praleidžia laiką, ir manome, kad šią žiemą kuopa galės turėti keletą parengimų, jei visi sykiu pasidabuosime. Koresp.

damo erodromą gegužio mėnesį, 1940 m., įrodydami, kad parašutas yra pasekmingas ginklas moderninio karo, Suv. Valstijos neturėjo nei vieno "paratruperio". Bet Suv. Valstijos, pavartodamos tą patyrimą, kurį įgijo prieš kelis metus, suorganizavo parašutų batalioną Fort Benning, Georgia.

1941 metų vasarą per karo parada Dėdės Samo "umbrella boys" demonstravo, ir vėliau eskadronas lėktuvų nuėjo 127 parašutistus, kurie "užėmė" lauką Louisianos valstijoje.

Nuo to laiko išvystymas parašutistų Suv. Valstijose eina plačioje skalėje, ši technika pavartota Sicilijoje yra tikrai pradžia. Ji bus dar daugiau išvystyta, kada mes pramušime sienas Hitlerio tvirtovės.

FLIS.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpy

Cekiai išrašyti spalio 2, 1943

Išmokėtos pomirtinės

MAGDE RAMANAUSKIENE, 33 kp., Miners Mills, Pa., gimus gegužio 15 d., 1883 m., Menkupių kaime, Kalvarijos apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė lapkr. 4 d., 1923 m. Numirė rugs. 18 d., 1943 m. širdies liga. Velionės vaikams, Adomui, Julei, Juozui ir Izabelei Gurevičiams, pomirtinės išmokėta \$600.00
PETRAS JANUSKA, 40 kp., Pittsburgh, Pa., gimęs sausio mėn. 1873 m., Klaugose, Kauno rėd. Prie SLA prisirašė spal. 29 d., 1907 m. Numirė birž. 16 d., 1943 m. plaučių uždegimu. Velionio užlaikytojui, Juozui Petraičiui, pomirtinės išmokėta \$150.00
ANTANAS PRANCKEVICIUS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs birž. 13 d., 1889 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugs. 7 d., 1924 m. Numirė rugs. 13 d., 1943 m. širdies liga. Pomirtinė apmokėjimui laidojimo lėšų išmokėta SLA 115 kuopai, Wilkes Barre, Pa., sumoje \$600.00
ANTANAS VOLTERRAITIS, 229 kp., Chicago, Ill., gimęs birž. 15 d., 1866 m., Trakų kaime, Vilkaviškio apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė birž. 1 d., 1913 m. Numirė rugp. 14 d., 1943 m. nuo kraujaplūdižio. Velionio dukterei, Marei Michkowskij, pomirtinės išmokėta \$300.00
ANTANAS ZALATAUSKAS, 259 kp., Ashland, Pa., gimęs birž. 13 d., 1881 m., Balaškiuose, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugs. 2 d., 1928 m. Numirė rugp. 29 d., 1943 m. vėžio liga. Velionio moteriai, Marei Zalatauskienei, pomirtinės išmokėta \$300.00
VINCAS NEVERAUSKAS, 283 kp., Coaldale, Pa., gimęs rugsėjo 15 d., 1887 m., Amalviškiuose, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė gruod. 7 d., 1919 m. Numirė rugs. 2 d., 1943 m. nuo kraujaplūdižio. Velionio moteriai, Elzbietai Neverauskienei, pomirtinės išmokėta \$300.00
LIUDVIKAS MARACAUSKAS, 334 kp., Warehouse Point, Conn., gimęs rugs. 20 d., 1876 m., Ludavėnų kaime, Raseinių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė rugp. 7 d., 1921 m. Numirė rugs. 13 d., 1943 m. širdies liga. Velionio moteriai, Teodorai Maracauskienei, pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$2,400.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$81,228.17

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. BULOTAS, 2 kp., Forest City, Pa. Sirgo 1 savaitę	\$12.00
J. KRISULEVICIUS, 3 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 3 s. ir 2 d.	20.00
M. DAUKSIENE, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 5 s. ir 4 d.	34.00
A. VIKTARIENE, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 3 s. ir 4 d.	22.00
O. VIELIENE, 27 kp., Auburn, Ill. Sirgo 3 s.	36.00
A. RADZEVICIUS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 2 s. ir 3 d.	39.00
A. GUSTAITIS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 7 s. ir 4 d.	46.00
J. SAPURA, 29 d., Westville, Ill. Sirgo 1 s. ir 1 d.	10.50
E. JONAITIENE, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 4 s.	48.00
F. DOVAINIS, 38 kp., Hudson, Mass. Sirgo 6 s. ir 2 d.	57.00
Z. URMONIENE, 86 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 13 s. ir 5 d.	155.00
A. PAKSYS, 100 kp., Racine, Wis. Sirgo 1 s. ir 4 d.	21.00
J. SIMKUS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s.	21.00
K. ZEBRIENE, 173 kp., Lowell, Mass. Sirgo 15 s. ir 2 d.	82.00
A. BOLT, 184 kp., Keene, N. H. Sirgo 4 s.	33.75
A. PUTSavage, 204 kp., Tamaqua, Pa. Sirgo 2 s.	18.00
R. GIBIENE, 212 kp., Kengsha, Wis. Sirgo 12 s.	36.00
L. KAPSEVICIUS, 258 kp., Washington, Pa. Sirgo 17 s.	76.50
A. MESKAUSKAS, 279 kp., Sesser, Ill. Sirgo 24 s.	162.00
J. PAJAUJIS, 283 kp., Coaldale, Pa. Sirgo 6 s.	72.00
J. KALINAUSKAS, 334 kp., Warehouse Point, Conn. Sirgo 8 s.	72.00

Viso \$1,053.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$41,965.00

Nauji nariai

C. ZUKAS, 14 kp., Cleveland, Ohio, apdr. N1-100, paš. skyr. II	
S. AUGUSTAUSKAS, 36 kp., Chicago, Ill., apdr. N2-500, paš. skyr. I	
F. ORESKA, 50 kp., Binghamton, N. Y., apdr. N1-500	
E. JASKAUSKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y., apdr. N2-1000	
A. BUNDZA, 157 kp., Youngstown, Ohio, apdr. N1-750	
F. BALCH, 182 kp., New Kensington, Pa., apdr. N1-500	
J. SLAKIS, 208 kp., Chicago, Ill., apdr. N1-1000	
J. PILKAUSKAS, 236 kp., Toronto, Ont., Can., apdr. N1-250	
I. GUDAUSKAS, 245 kp., Newark, N. J., apdr. N1-1000, paš. skyr. III	
P. ALSKO, 258 kp., Washington, N. Y., apdr. N1-150	
V. DARACHUN, 260 kp., Chicago, Ill., apdr. N1-250, paš. skyr. I	
W. DRAKUS, 299 kp., Rumford, Me., apdr. N1-500	
N. LENKAUSKAS, 371 kp., Cambridge, Mass., apdr. N1-250, paš. skyr. I	
A. DREVINSKY, 371 kp., Cambridge, Mass., apdr. N3-500, paš. skyr. I	

VAIKŲ SKYRIUS

E. DARACHUN, 260 kp., Chicago, Ill., apdr. N2-500

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Liudna Pasaka

BALTASAI SESELIS

Parašė JONAS BILIUNAS

(Taša)

Petras, tai pasakodamas, šluostės rankove nuo kaktos gausiai tekančią prakaitą ir greitai alsavo. Jo akyse vėl užsidegė nesuprantama, ypatinga ugnis.

Juozaopota, visa nustebusi ir ausis ištempusi, tylėjo ir klausė savo vyro. Daug jinau nenugirdo, dar daugiau nesuprato, bet vienas daiktas giliai jai galvon įsmego.

— Tai mum, Petriuk, iš tiesų nebereiks jau dvaran eiti? — paklausė vyrą. Ir nors jos akyse dar klajėjo abejojimas, tačiau tame balse suskambėjo nebeslepiamas, skardus džiaugsmas.

— Nebereiks, — atsakė Petras ir, pats nesijusdamas, laimingai linksmai nusišypsojo.

— Ir žemė, kurią dirbame, bus mūsų.

— Musų...

— Ir dar daugiau gausima? Juk mes taip mažą jos turime!

— Gausima ir daugiau...

— Dieve, kokie busima laimingi!...

Ir Juozaopota, iš džiaugsmo visa užkai-

tusi, laiminga ir graži, apkabino vyrą kak-

lą...

— Ar žinai, kaip tada bus mums gera! — kalbėjo jinau tyliai, svajodama ir jį glaudamos: — turėsima savo žemės, niekam nebevergausima ir dirbsima tik sau, sau!... Susilauksima vaikų... busima nebe vieni... Ar žinai: tu įvaisysi sodelį, ir, kai paugės vaikai, turėsima jiems vaisių ir uogų... Vaikams bus geriau, ir mudu laimingesni busima...

Vyras klausė tų savo moteries svajonių ir pats tais svajojimais ėmė tikėti. Jam pradėjo regėti, kad jisiai nebe neturtėlis pono vergas, bet jau laisvas ūkininkas, kuris turi pakankamai nuosavos žemės, turi paaugusius vaikus ir ramiai sau su jais ir su savo moterim gyvena... Ir tokį džiaugsmą savo širdy pajuto, kad norėjo pagriebti sėdinčią Juozaopotą ir kelis kartus su ja po aslą apsisukti. Bet, kažin ką atminęs, susitūrėjo.

— Reikia eiti pažiūrėti, ką mūsų sodžiaus vyrai kalba, — tarė atsidusęs ir pasiėmęs kepurę ėjo.

— O ką, Juozaput, įeigu rusų valdžią nepasiduos? — paklausė ne tai rimtai, ne tai juokaudamas, atsigręžęs nuo durų.

Juozaopota atsisėjo, tartum ko išsigandusi. Bet tuojuo sučiaupė lūpas ir, žybtelėjęs akim, netikėtai suriko:

— Vyti tuos rusus iš mūsų krašto, vyti! Ar atmeni, kaip anais metais mane kazokai buvo užpuolę? Kad ne tu ir tėvelis, bučiau pražuvęs...

Primintas kazokas visą kraują Petrai galvon suvijo. Žvilgtelėjo degančiom akim į moterį ir, sukanęs dantį, dusliu balsu tarė:

— Išvysima juos, išvysima!...

Išėdamas pro duris, stipriai suspaudė savo kumštį...

*
Žmonės vergai, dar neseniai tokie ramūs ir bailūs, netikėtai sujudo, ir įeigu ne visi balsiau prabilo, tai visi ėmė svajoti ir geresnių laikų laukti. Jau kiek anksčiau buvo pralėkęs tarp jų neaiškus skardas apie išsivadavimą, apie sukilimą ir kažin kokias atmainas: tik tasai skardas pralėkė ir nutilo, įspūdis nepadaręs. Tulas visai jo nepastebėjo, kiti be jokios atidžios pro ausis praleido. Dabar kunigo prakalba, perskaičius iš sakyklos popieris ir įvairios žinios — vienu metu žmones sujudo, naują viltį jų širdyse uždegė. Tiesa, ne vienas šypsojo ir juokė, kad nieko iš to nebusi, ir, nesijudindamas iš vietos, rupinos tik savim ir gudriai laukė. Tačiau buvo ir tokių, labiausiai tarp jauniesnių, kurie liepsnojančia širdžia ir degančiom akim žiūrėjo į vienas kitą ir, stipriai spausdami kumščius, šnibždėjo: — nebevergausima ponams, išvysima rusus! — Tuo tarpu daugumas tik dusavo, liudnai galvas linguodami: jie nė nemėgino karštesniųjų suturėti.

Tų karštesniųjų tarpe buvo ir Petras Banys.

Budamas dar jaunas, jautrus ir umus žmogus, negalėjo į tuos atsitikimus šaltom akim žiūrėti, jų ramiai klausyti. Nors toliau už savo miestelio nebuvo nuejęs, o apie pasaulio ir žmonių reikalus nedaug teišmanė, tačiau žodžiai laisvė ir lygybė jam buvo suprantami ir brangūs. Jautri širdis ir karšta galva daug jam tame dalyke padėjo. Ir pirma ne kartą, dvaro lauke dirbdamas, nuvargęs ir alkanas, aptemusiom akim žiūrėjo į pono rumus, ir omenėje kildavo naujas, šviesus gyvenimo paveikslas... Tik prieš tą paveikslą pats jisiai toks buvo silpnas, neturtėlis, vergas... Žinojo, kad šioj ašarų pakalnėj yra žmonių turtingų ir gražių, laisvų ir laimingų: tik nežinojo, kad ir vergas gali anims būti lygus, gali lygių teisių

reikalauti. Bet mažiausias vėjelis galėjo jautriojo Petro širdy tokią viltį uždegti, naujus troškimus sujodinti. Tik to tyraus vėjelio dar nebuvo... Ligi šiolei jis matė gyvenimą sunkų, apniukusį; ėjo to gyvenimo keiliu, baudžiaivos grandimis išgrįstu. Kad tą kelią, galima žolynais išbarstyti, lengvesnį padaryti — nežinojo ir nedrįso svajoti. Aplinkui buvo be galo skurdu ir šalta. Viena Juozaopota tą jo gyvenimą šildė: su ja buvo ramus ir laimingas, vargų naštos nejautė. Tačiau atmindavo kartais, kad ponas kiekvieną valandą gali tą brangią moterį jam iš rankų išplėsti ir purvan suminti: tada vargo širdis sudrebėdavo ir užsidegdavo karšta ugnimi. Bet kaip tik Juozaopota dviem jautriom žvaigždėm iš po ilgų blakstienų jį žvilgtelėdavo, visa užmiršdavo.

Kunigo prakalba ir popieris buvo tai anas laukiamasai vėjelis, kursai netikėtai Petro veidan paputė ir jo galvoj naujas mintis sukėlė. Sukėlė jas, kad nebeišnyktų, bet augtų ir plėtotų. Ir kaip tos mintys galėjo neaugti ir nesiplėtoti, kad kasdien plaukė naujos žinios, vis įvairesnės ir įdomesnės. Nors nuo to garsiojo šventadienio dar ne tiek daug laiko praėjo, tačiau visi, ir tolimesnieji, apie tai žinojo ir kalbėjo. Pasakojo, kad ir kitose kai kuriose bažnyčiose kunigai tą patį skaitė ir pasakoje, kad žmonės visur ginkluojasi ir eina miškuosna; kad keliose vietose jie jau sumuši ir išvaikė didelę rusų kariuomenę; kad juromis atvešią daugybę šaudyklių ir kitų karo įnagių ir greitai visus žmones apginkluosia... Vieni tuo tikėjo, kiti ne. Bet visi susirupino, sujudo. Buvo tai dienos karštos, neramos, ir laikas neapsakomai greitai lėkė... O čia vėl praėjo gandas, kad kažin koksi kunigas pats vedas žmones prieš rusus, einas kaip liutas, kuriam didžiausia kariuomenė nieko nepadarami, kurio kareivių kulipkos neima... Žmonės dar labiau susidrumstė...

Petras jau senai taręs su apielinėkės ir savo sodžiaus draugais, kas daryti. Daugelis sutiko, kad snausti negalima, — reikia ruoštis, nors kokį įnagi nusikalti, nes gali prireikti ar patiems gintis, ar kitiems eiti padėti: sėdėti vietoje, sudėjus rankas, ir negražu, ir gėda, ir dar praktiškai galima — žemės negauti. Ir paskui vienas kitą ėmė karštesnieji nešti į kalvį visokius geležalius.

Ausdama pamatė Juozaopota vieną dieną pro langą, kaip Petras išsinešė iš klėties dalgę ir šakes ir, apsidairęs, tartum ko bijodamas, greitai išnyko už kiemo vartelių. Nutylėjo, nepaklausė apie tai vyro; bet po kelių dienų, nešdama prievakary paršui ėsti, netikėtai pamatė šaly gurbų Petrą su dviem kaimynais, Antanu ir Kaziu, greičiu susijusius ir išsitergusius: visi trys turėjo rankose ilgus geležiniais galais pagalius ir, sutardami, nuožniai badė jais ora.

— Ką jūs čia dirbat? — sušuko nustebusi Juozaopota.

Vyrai, ją išvydę, norėjo pasislėpti, tik nebesuskuo. Visi trys išsitempė, traukdami užpakalin savo pagalius.

— Cit, Juozaput, nieko bloga, — atsiliepė Petras, šluostydamas nuo kaktos prakaitą: — mes tik mokomės, kaip su rusais reiks grumtis...

Tokie juokingi su tais savo durtuvais buvo ir taip linksmai į ją visi trys pažiūrėjo, kad jinau tik nusišypsojo, jais gėrėdamas. Tačiau, iš gurbų išėdamas, pajuto, kad jos širdį kažin koks šaltas sopulys suspaudė. Nebuvo baili: turėjo širdį jautrią ir galvą karštą, o j patį gyvenimą gal linksmaiu, nekaip jos Petras, žiūrėjo, nes to gyvenimo pavojiaus nesuprato. Bet širdis dažnai pasako tai, ko galva nesupranta. Ir įeigu Petras butų savo material visus sumanymus paisaškęs, jos mylinti širdis gal greičiau visą pavojų butų pajutęs ir vyrą nuo klaikaus žingsnio suturėjęs. Petras tai jau tūrė ir jau kelinta diena su tais savo sumanymais nuo Juozaopotos slėpęs: bijojo jos ašarų, išgąščio. Jisai nutarė butinai eiti su kai kuriais draugais miškan ir tenai susidėti su maištininkais: patyrė, kad netoli jų esąs didelis burys...

Tą patį vakarą, kai juos Juozaopota rado šaly gurbų narsiai ora badančius, Petras susikalbėjo su draugais rytoj, prieš auštant, iš namų išeiti. Įėjęs trobon, nebe-norėjo nė vakarienės valgyti. Kai Juozaopota bailiu balsu ėmė klausinėti, kam tuos durtuvus įsitaisė, ir reikalaavo, kad pasakytų visą tiesą, Petras apkabino ją drebančią ir stipriai į savo krutinę prispaudė...

— Man kažin kodėl taip širdį sopa, tokia baimė ima, — skundė jinau, visa glaudamos.

— Nebijok, — ramino vyras, — nieko bloga nebus: rusus visur nuveikia ir veja iš mūsų krašto. Durtuvus įsitaisėm tik taip sau: įeigu kartais užpuolų kokie kazokai, kad turėtume ką gintis... Visai jų gali atsitiški...

Ir ėmė savo material pasakoti, kaip tai

dabar gera, kad dvaran jau nehereikia eiti, ir kaip bus gera paskum, kai nusikratys nuo rusų valdžios, įsigis laisvę, gaus žemės ir susilauks vaikų. Pasakojo ir svajoto, ir pats tais svajojimais tikėjo, tikėjo tvirtai, be abejojimų. Juozaopota klausė užkaičius ir laiminga, kaip į brangų paveikslą, į vyrą žiūrėdama. Taip užsisvajoję, maloniai susiglaudę, išsėdėjo visą vasaros naktį... Atsigulė tik prieš pat auštant. Juozaopota užmigo laiminga, kaip kudikis... Tada Petras, tyliai tyliai atsikėlė iš lovos, pabučiavo miegančią moterį, peržegnojo ją persiskirdamas ir nesušlamėjęs, pirštų galais išėjo...

*

Juozaopota sapnavo...

Mato jinau gražų didelį sodą, pilną žydinčių medžių. Eina tuo sodu, mažu kudikiu nešina... Dailus takelis, smėliu išbarstytas, tęsiasi; aplinkui žolės ir žolynai įvairiomis spalvomis mirga; tarp medžių šakelių paukščiū sau lizdelius kraunas. Visur taip ramu ir šilta... Juozaopota spaudžia į savo laimingą krutinę kudikį ir skubina... Už sodo jos Petras ari... Jam pietus neša, jam kudikiu pasigirti nori... Jau jinau jį iš tolo mato, sunkiai ant arko užgulęs ir jungą jaučią iš lengvo kalneliu stumiant... Bet netikėtai ir gražus sodas, ir Petras su jaučiais iš jos akių nyksta. Staiga pamato jinau dangų apniukusį ir priešais baisy, gilų, lyg bedugnį, griovį. Iš apačios girdi skaudų dejavimą ir balsą, pagelbos šaukiantį. Tai Petro balsas, jo dejavimas. Juozaopota, išsigandusi, skubina į jį, norėtų nusileisti griovini, gelbėti vyrą. Pažiūri į kudikį, Nebegyvas! Akytės užsimerkusios, luptės pamėlynavusios, veidelis kaip drobė. Klai-kumo perimta, surinka nesavų balsu... Jos kojos paslysta, ir kartu su kudikiu krinta bedugnėn...

Atbūdo, visa kruptelėjus. Jautė, kaip vienu akies mirksniu jos akyse sužibėjo saulės spindulys, greitai už debesio pasislėpa-

Raudonasis Kvissingas, Liudas Gira, Atsiliepė

RUGSEJO 21 dienos The New York Times įdėtas ilgas laiškas, kurio pabaigoje padėtas parašas "Liudas Gira", Maskva, 1943 m. rugsėjo 20 d. Įdėdamas šį laišką The New York Times nuo savęs dar pridėjo tokią pastabą: "Šio laiško rašytojas yra lietuvis poetas ir Lietuvos Sov. Soc. Respublikos atstovas Aukščiausiam Soviete. Šią žinią The New York Times redakcijai telegrafavo Sovietų Informacijos Biuras".

Liudo Giras laiško atsiradimo The New York Times puslapiuose istorija gana įdomi. Kaip žinoma, The New York Times yra vienas iš rimčiausių laikraščių Amerikoje, kurio pasiimtą kryptį ypatingai seka svetimų šalių atstovai ir reprezentantai, nes tas dienraštis dažnai išreiškia Amerikos visuomenės nusistatymą užsienių politikoje, kuri paprastai supuola su S. A. V. vyriausybės pažiūra. To dienraščio "Laiškų Skyrius" dažnai virsta vieša tribuna įvairiais politiniais klausimais.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba šių metų liepos mėnesio gale pasiekė dviem didiesiems New Yorko laikraščiams The New York Times ir The New York Herald Tribune laiškus Pabaltijo valstybių reikalui, kurie ir tilpo The New York Times rugpjūčio 2 dieną ir The New York Herald Tribune rugpjūčio 15 dieną. Laiške išdėstoma Lietuvos, Latvijos ir Estijos pažanga ir nuromoma į tai, kad jų pastangos buti gerai kaimynais totalitarinių valstybių nieko nepadėjo, kai pastarosios nutarė pasidalinti įtakos sferomis. Toliau primenama, kad kol Sovietų Sąjunga grasina dar kartą pavergti Pabaltijo šalis, tol rusų ginklų garsas artėjantis į tas šalis skamba mirties sprendimu lietuvių, latvių ir estų ausyse. Laiško gale primenama, kad jau laikas buti Sovietų vyriausybei išlaisvinti Pabaltijo kankinius, kurie buvo "perkelti" į Rusijos Arktiką ir surikti su Lietuvos, Latvijos ir Estijos priėmimu į Suvienuytų Tautų tarpą.

Kadangi The New York Times pirmasis įdėjo tą laišką, ir tai vien tik su New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko kun. Norberto Pakalnio parašu, tai į jį ir buvo nukreiptos pirmosios lietuvių komunistų patrankos, ypatingai iš Laisvės pastogės. Taipgi į tą laišką atsiliepė tulas Arthur Upham Pope, rugpjūčio 17 dien. The New York Times. Jis pripažįsta, kad Baltijos valstybės padariusios didelį progresą, bet tas progresas, anot jo, nebuves didesnis negu Sovietų Sąjungos Azerbejdžane, Gruziijoje, Armenijoje, jau nekalbant apie Uzbekistaną, nes jis pats visas šešias šalis esąs lankęs ir tą žinąs. "Lietuva niekuomet neegzistavo kaip valstybė", — sako Pope — "iki ji nevedė karo su Rusija, kuris pasibaigė sutartimi duodančia Lietuvai pilną laisvę ir nepriklausomybę 1921 metais. Kitos valstybės taip pat panašiai atgavo laisvę". Jau vien tvirtinimas, kad Lietuva nie-

mas. Buvo jau labai vėlus rytas. Prami-go! Šoko iš lovos, susigėdusi. Nusistebėjo, kad nejuoto, kaip išėjo Petras. Visados jusdavo, kuone visados kartu su juo keldavos... Kodėl gi šiandien taip?... Bet tuoj nurimo ir sapną užmiršo... Persižegnojo ir atsiklaupus ėmė poterius kalbėti. Paskum greitai pakūrė krosnį, nunešė ėsti paršui ir ėmė ruošti pusrytį. Bijoją, kad Petras, nuo darbo parėjęs, neturėtų laukti...

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus! — išgirdo Juozaopota pažįstamą balsą.

— Ant amžių...

Vidun įėjo kampininkė Urbonienė ir su atidžia apsidairė po trobą.

— O kodėl gi tamsta šiandien taip vėlai su pusryčiais? — paklausė, matydama Juozaopotą dar raguolių tebekepančią: — kiti jau senai pavalgė ir pogulio sugulė!

— Prami-gau, — atsakė ši: — ir taip jau skubinuos!... Gerai, kad dar Petras ilgai nepareina, — bučiau nebesuspėjęs...

— Gali nesiskubinti: nebepareis! — tarė Urbonienė ir ne tai pasiukoškama, ne tai džiaugdamas pažiūrėjo į Petrienę.

— O kodėl gi? — nusistebėjo Juozaopota.

— Tai gal gi nežinai?!

— Ne, nieko nežinau!...

Juozaopota pametė kepusi raguolius ir, atsisukus, užkaitusiom nuo ugnies akim žiūrėjo į Urbonienę. Nektentė tos bobos del liežuvio ir suvedžiojimų. Bet dabar jos širdį kaip ir replėmis kas suspaudė.

— Ta liežuvinė kė nors žino, — perėjo jai per galvą mintis: — gal ką bloga?!

— Ne, aš nieko nežinau, — atkartoto jinau: — ką tamsta nori man pasakyti?

Urbonienė piktom akim žvilgtelėjo į Petrienę. Valandėlį tylėjo. Jai tartum saldu buvo turėti svetimą paslaptį, lepintis jaja ir kankinti jauną moteriškę. Tik neilgai tegalėjo iškęsti nepasakius.

(Daugiau bus)

kuomet nebuvo nepriklausoma valstybė rodo, kad Pope nei Lietuvos nei kitų Baltijos valstybių nepažįsta. Toliau jis išvedžioja, kad pilnas suverenitetas mažų tautų rankose yra pavojingas, galintis suardyti pasaulio taiką, o taipgi Rusiją negalinti buti indefeinitiška savisaugos sumetimais, panašiai kaip S. A. V. negalėtų ramiai žiūrėti į Long Island bandymą pasidaryti nepriklausoma valstybe.

Į Pope laišką atsiliepė žymus advokatas Nathan D. Shapiro, kurio laiškas įdėtas The New York Times rugpjūčio 19 dienos laidoje. Shapiro jau pradžioje laiško redakto-rius adresu sako: "Jūs esate tikras liberalas, kai dedate Arthur Upham Pope laišką, kuris pasirodė vedamųjų puslapy rugpjūčio 17 dieną, nežiurint į tai, kad vedamuosiuose išreiškiate nusistatymą prieš mažųjų valstybių invaziją... Ponas Pope yra žinomas kaip labai karštas gerbėjas rusiškos diktatorijos. Jis turi teisę į savo įsitikinimus tiek, kiek tie įsitikinimai nekija iš noro padėti svetimai valstybei mūsų sąskaiton. Jų pateisinimas Latvijos, Lietuvos ir Estijos invazijos mums labai primena Hitlerio argumentus, kada jis užpildinėjo mažąsias valstybes. Ir dar daugiau, ponas Pope žino, nes yra gerai informuotas vyras, bet vis tik užmiršo pasakyti, kad Stalinas užpuolė Latviją, Estiją ir Lietuvą dar rašalui nenudžiuvus ant nepuolimo sutarčių, kurias jis sudarė su tais kraštais".

Rugpjūčio 23 dienos N. Y. Times numery įdėtas dar ir buvusio Lietuvos Charge d'Affaires Henriko Rabinavičiaus laiškas, kuriuo jis papildė Shapiro laišką ir ta praga bando atremti kai kuriuos p. Pope argumentus. Lietuvos ministeris Zadečikas rado reikala koreguoti p. Rabinavičiaus laišką ta prasme, kad kiek tai liečia 1939 metų spalio 10 dienos sutartį, tai ji nėra "visų lietuvių viltis", kaip p. Rabinavičiaus laiške išsireiškia, o tai yra tik jo privati nuomonė. Lietuva savo santykius su Rusija nori bazuoti ant 1920 metų liepos 12 dienos sutarties — pabrėžė savo laiške ministeris Zadečikas.

Į ministerio Zadečiko laišką vėl atsiliepė p. Pope rugsėjo 14 dienos The New York Times. Šį kartą jis jau "advokatauja" už kultūrinę autonomiją mažoms tautoms ir ta pačia praga jau kaltina Lenkiją, Suomiją ir visą eilę kitų Europos valstybių.

Prie tos polemikos dar prisidėjo ir Latvijos ministeris Dr. Alfred Bilmanis, kurio laiškas įdėtas New York Times 18 dienos numery. Jis taipgi tvirtais argumentais gina Pabaltijos valstybių poziciją.

Šitie ginčai išsukė ir vilką iš miško — Sovietų Informacijų Biuras įsimaisė, ko pasekoje, kaip minėta, įdėtas rugsėjo 22 dienos The New York Times numery ilgas Liudo Giras laiškas. Tame ilgame laiške Liudas Gira, ar gal tikriau Sovietų propagan-

distai jo lupomis, lietuvių pasipriešinimą Lietuvoje vokiečiams veda į tai, kad tą esą jie daro iš noro grįžti į Sovietų Sąjungos tautų šeimą. Girdi, lietuvių kariaują po "Sovietų Lietuvos vėliava". Toliau Liudas Gira sako, kad "Lietuvių Tarybos Amerikoje laiškas išreiškė idėjas kenksmingas Suvienuytoms Tautoms". Kaip ir visi bolševikai, taip ir Liudas Gira nurašo iki nesamonių: "...Bet dabar Amerikos Lietuvių Taryba ir panašios organizacijos vėl užimtos pastangomis skaldyti lietuvių kaip tik tuo momentu, kada vienybė yra svarbiausiu veiksmu kovoję prieš hitlerizmą. Jie skleidžia gandas, kad Sovietinė Lietuva, kurią jos žmonės sukūrė, neturi tikros nepriklausomybės, ir jie mėžina priešintis tautos valiai pastangomis mažos politinių avantiuristų klikos, kuri savo asmeninius interesus stato aukščiau už viską". Kuo kuo, bet šituo išsireiškimu Gira kuo ne tais pat žodžiai sutinka su dabartiniais Lietuvos okupantais naciais, kurie, kaip jau lietuvių spaudoje buvo skelbta, kaltina saujelę Lietuvos inteligentų, kurie esą prieš juos nusistatę, o šiaip visa tauta einanti su jais. Kaip matome vienodi tikslai vienodi ir argumentai...

L. G. K.

Lietuviai Priešinosi Bolševikams Ir Priešinasi Naciams

V IENAS iš rimčiausių ir plačiai skaitomas užsienių reikalams pašvestas žurnalas Foreign Affairs 1943 metų spalio mėnesio numery (Vol. 22 No. 1) įdėjo Joachim Joesten straipsnį "German Rule in Ostland" (Vokiečių valdžia Ostlande).

Nors yra viena-kita klaida, bet kiek tai liečia Lietuvą, yra apščiai ir naudingos Amerikos visuomenei informacinės medžiagos.

Straipsny nurodoma, kad vokiečiams veržiantis į Rusiją, bolševikams ypatingai smarkiai pasipriešinusi galinga lietuvių "penktoji kolona" pulkininko Kazio Škirpos vadovaujama. Mat sovietų režimas dar nebuvo įleidęs šaknų, todėl didelės gyventojų masės buvo linkusios susidėti su bent kokia jėga, kuri išvaduoų nuo bolševikų. Vokiečiai čia turėjo labai gerą progą laimėti gyventojus savo pusėn. Toliau autorius sako:

"Dėja, Vokietija buvo tada savo jėgos aukštybėse, ir nacių armijos žygiavo į Rytus ne draugų įeškoti, bet kolonijų užkariauti. Vokiečiai niekuomet nesvajoję grąžinti nepriklausomybę Baltijos valstybėms. "Laisvės Kovotojų" Kaune sudarytoji vyriausybė egzistavo vos kelias dienas. Ji buvo išvaikyta vokiečių kariškosios vadovybės, o jos nariai areštuoti. Latvija ir Estija nepasidžiaugė nei tokiu nepriklausomybės šmėkštelėjimu. Vokiečių invazijos pasekmė buvo ta, kad Pabaltijo kraštai pakeitė tik ponus".

Idomu pažymėti autoriaus pažiūrą į "patarėjų" instituciją, apie kurias jis sako, kad "Tik istorija galės nuspręsti, ar tos įvairios "autonominės" administracijos turės būti užskaitytos kvilingų vyriausybėmis, ar užsitarnaus buti aprašomoms, kaip kabinetais sešėly". Šiuo atveju esanti ypatingai įdomi generolo Kubiliuno ir jo Generalinės Tarybos padėtis. Nors Kubiliunas ir esąs nacių pastumdėlis, kuriam antru smulku griežias generolas Stasys Raštikis (čia autorius klysta, nes gen. Raštikis jokių oficialių pareigų prie vokiečių nėra pasiėmęs. Gen. Kons. New Yorke pastaba), bet kada vokiečiai pareikalavę teikti daugiau pagelbos kovoję prieš bolševikus, tai tada juodu pareikalavę daugiau politinės laisvės už tą pagelbą. Rentelnas atsisakęs del to derėtis, o juodu atsisakę nusileisti jo reikalavimams. To rezultate įvykė demonstracijos, streikai ir sabotažo aktai.

Po to vokiečiai savo įiegomis pradėję mobilizaciją Baltijos valstybėse, kuriai gyventojai priešinosi, nors tokių įvykių ir tokio griešto pasipriešinimo kaip Lietuvoje neįvyko nei Latvijoje, nei Estijoje.

L. G. K.

Laimės Rytas

Lamdo mano jautrią sielą
Vėtrų sukuriai,
Jums pavasaris prašvito,
Man dar vis ledai...

Iš jaunystės aš papratus
Dainėms dainuot,
Laimės trokštančią krutinę
Daina užliuluot.

Aš supinsiu į dainužę
Vargelius savus,
Gal prašvės dar laimės rytas,
Toks šviesus, gražus...

Saulės ratas atsikusęs
Ištarpins ledus
Ir jau vėtrų sieloj mano
Daugiau nebebus.

KAPSŲ AGUONA.

Amerikos Lietuvių Veikla

Bonų Vajus Pratešiamas Iki Spalio 16

LIETUVIAMS DAR TRUKSTA APIE \$125,000

Kaip visoje Amerikoje, taip ir New Yorko valstijoje Karo Bonų vajus, kuris prasidėjo rugsėjo 9 dieną ir tęsėsi iki spalio 2 dienos, pratęsiamas iki spalio 16 dienos. Laikė šio pratęsimo bus galima pirkti ir vajeaus kreditan gauti E, F ir G serijų bonus.

Šis vajeaus pratęsimas New Yorko valstijos lietuviams duoda progos dar daugiau Karo Bonų nusipirkti, laike vajeaus pirktus lietuvių komitetuose užsirašyti, kad tokiu būdu galėtume pasiekti pilną kvotą — milijoną dolerių ir kad už tuos pinigus galėtume nupirkti tris bombierius ir vieną sužeistoms kareiviams nešioti lėktuvą.

Šia proga taipgi primename, kad dar iš daugelio New Yorko valstijos kolonijų komitetas negavo pilnų raportų ir todėl prašome prie pirmiausios progos tuos raportus pagaminti ir mums prisiųsti. Taipgi paraginkite vietinius lietuvius dar daugiau Karo Bonų pirkti ir pas lietuvius užsirašyti.

Prašome apie Pirktus Karo Bonus pranešti komite- to sekretoriui sekančiu adresu: Mr. J. Laučka, 222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y.

New Yorko Lietuvių Karo Bonų Komitetas.

Štai ką sako fronte esantis kareivis:

DABAR PAREIGA Jusų ir Mano!

KARTU mes PRIVALOME ir toliaus Paremti Ataką — jūs namieje — aš fronte — su in- vazijos ginklais, kuriuos JUSŲ Karo Bonai nupirko MAN.

NENUSTOKITE GELBĖTI MAN DABAR!

ATSIMINKITE —

\$18.75 nuperka \$25.00 boną

\$37.50 nuperka \$50.00 boną

\$75.00 nuperka \$100.00 boną

--Geriausias Pasaulio Investmentas--

Bonų pardavinėjimo agentas yra jums arti — jūs lengvai galite nusipirkti boną krautuose, bankuose, teatruose, paštuose... arba tik patefonuokite CORT- landt 7-4000.

Tuo pat momentu, kai jūs perkate boną, jaunuolis stato pavojun savo gyvybę, kad išlaikyti jums lais- vę.

Veik Šiandien — Pirk Tą Extra Boną!

ką manėte pirkti laike 3-čios Karo Paskolos Vajeaus!

Stengkimės Ir Toliaus Paremti Ataką!

Šį Skelbimą Patiekė

Merritt-Chapman & Scott Corporation
17 Battery Place

American Surety Co. of N.Y. & New York Casualty Co.
100 Broadway

Arco Metalcraft, Inc. Julius Kayser & Co.
395 Brook Avenue, The Bronx 500 Fifth Avenue

Otis Elevator Co. Parker-Kalon Corp.
260 Eleventh Avenue 200 Varick Street

Sandoz Chemical Corp. Van Raalte Co., Inc.
61 Vandam Street 417 Fifth Avenue

Anonymous

Brooklyn, N. Y.

Iš Tarybos konferencijos

Spalio 3 d., Apreiškimo pa- rapijos muzikaliame kambary jvyko New Yorko Lietuvių Ta- rybos metinė konferencija, ku- ri pavyko visais žvilgsniais.

Konferenciją ved. pirm. kun. N. Pakalnis, vice pirm. P. Bajoras, sekr. J. Laučka.

Prie iki šiol priklausančių į tarybą draugijų prisidėjo dar keturios.

Išduota valdybos nuosėklus metiniai raportai. Iš raportų pasirodė, kad taryba per pra- eitus metus nuveikė nemaža ir reikšmingų darbų. Padaryta ištisa eilė nutarimų, kurių ypač minėtini šie: surengti va- sario šešioliktos minėjimą, su- organizuoti Raudonojo Kry- žiaus lietuvių skyrių, suorga- nizuoti nuo karo nukentėjusių lietuvių šalpos komitetą, taip- gi suorganizuoti kareiviams registruoti komitetą. Pareikš- ta pageidavimas, kad prie ta- rybos būtų prijungtas Karo Bonų Komitetas, ir taipgi kon- ferencija užgrybė šiomis dienomis besiorganizuojantį Natio- nal War Fund lietuvių skyrių.

Perrinkta valdyba, į kurią įeina, didžiojoje, praėjusie- metais buvusieji.

Po konferencijos įvyko val- dybos posėdis, kuriame išrink- ta prezidiumas, į kurį įeina se- kami: pirm. kun. N. Pakalnis, vice pirminkai — P. Bajo- ras, J. Laučka, J. Tysliava (ketvirtas vice pirm. bus iš- rinktas sekančiame valdybos posėdy); egzektivis sekr. adv. K. Jurgėla, užrašų sekr. V. Abratis (ar J. Sagys), fin. sekr. J. Jankienė; išdin. J. Baltus; išdo globėjai — P. Stankunas, E. Jurgelienė ir A. S. Trečiokas.

Prezidiumas pasisakė sekan- čiais metais dirbti taip emer- gingai ir vieningai, kaip dirbo praėjusiais metais.

Buvęs. Namų savininkų reikalai

1943—1944 metų namų tak- sai yra didesni visose apskri- tyse, išskyrus Queens. Namų mokesčių pakėlimas būtų bu- vęs žymiai didesnis — jei vi- si namų savininkai būtų tylė- ję. Organizuotų namų savini- kų pastangomis New Yorko miesto biudžetas buvo apkar- pytas ir tuo būdu sulaukyltas didesnis namų taksų pakėli- mas.

Dabar kitas labai svarbus klausimas stovi prieš akis na- mų savininkams. Tai nuomų- rendų "užsaldymo" klausimas.

Nuomininkų organizacijos ir kai kurie demagogai-politiki- riai daro spaudimą į valdžią reikalavimais, kad valdžia kontroliuotų nuomas ir nelei- stų pakelti rendas. Nuomų "už- saldymo" reikalauojai niekur nei žodžio neprisimena, kad namų užlaikymas žymiai pa- brango. Kuras-anglis pakilo iki 30%. Kai kurie pataisy- mai pakilo net iki 300%. Zi- noma, nuomininkų rupestis yra sulaikyti nuomų kilimą. Pet ką turi daryti namų savi- rinkai? Iš kur jie ims padeng- ti pakilusias namų išlaikymo išlaidas?

Jei nuomininkai mato rei- kalo organizuotai kreiptis į valdžią apsaugojimui nuo didesnių nuomų, tai ar nėra reikalo namų savininkams tuo pačiu būdu apsaugoti nuo bankruto? Jei sulaikyti nuo- mų kilimą, tai būtina reikla sulaikyti ir namų užlaikymo reikmenų kainų kilimą. Juk sulaikyti nuomas, bet nesulai- kyti namų iškasčius reiskia šitokia biznio proporcija: Mo- kėk už prekes daugiau, bet jas parduok tokiomis pat kai- nomis kaip kad seniau par- duodavai. Tai būtų ne biznis, bet biznio likvidacija.

Niekad pirmiau nebuvo taip svarbu namų savininkams ži- roti savo reikalus, kaip dabar.

Begalo svarbu namų savini- kams turėti stiprią represen- taciją įvairiuose sprendimuose šių dienų klausimą. Iki šiol veikusių negausių namų sa- vininkų organizacijų vadai matydami gyvą reikalą, šau- kia organizacijon visus namų savininkus. Reikia tuojau su- telkti bent 100,000 naujų na- rių, kad sudarius reikalingą svorį namų savininkų veiklo- je.

Viršminėti ir kiti svarbūs klausimai bus plačiai aptarti lietuvių namų savininkų orga- nizacijos susirinkime, kuris įvyks penktadienį, spalio 15 d., 8 val. vakare, A. Daukanto salėje, 950 Jamaica Avenue, Cypress Hills, Brooklyn, N. Y. Visi namų savininkai yra kviečiami pasinaudoti šia pro- ga, nes yra pakviesti reikalų žinovai — geri kalbėtojai.

J. M. Mačulis.

New York, N. Y.

Savanoris Juozas Kscenaitis sunkiai sužeistas karo fronte

Ilgamečių SLA 225 kuopos veikėjų, Juozo ir Onos Ksce- naičių iš Bronx, N. Y., jau- nesnysis sunus, Juozas, sun- kiai sužeistas karo fronte Si- cilijoje. Narsus jaunuolis Juo- zas Kscenaitis jau baigia pa- gyti karo ligoninėje Washing- tone ir tėvai tikisi artimoje ateity susilaukti grįžančio su- naus iš karo tarnybos. Jau- nuolis Juozas savo tėvynės garbei ir saugumui sudėjo la- bai brangią auką — jis neteko kairės kojos virš kelieno. Jis įstojo savanoriu į Ameri- kos kariuomenę arti trys me- tai atgal.

Vyresnysis Kscenaičių su- nus, Albinas, tarnauja karo aviacijos daly kaipo mechani- kas ir dabar, rodos, yra Flo- ridoje.

V. Bukšnaitis paimtas į karo laivyną

Rugsėjo 5 dieną į Dėdės Samo karo tarnybą išėjo dar vienas geras lietuvių sunus, tai Vitalis Bukšnaitis, kuris paimtas į karo laivyną. Jau- nuolis Bukšnaitis yra plačiai pasižymėjęs tarpe Amerikos lietuvių, kaipo darbštus ir energingas veikėjas. Per daug metų jis veikė Operetės chore, kaipo lošėjas-solistas, buvo S. L. A. vice prezidento vietai kandidatui anais metais, raši- nėjo į lietuvių laikraščius, ypač Vienybę, buvo Jaunosios Lietuvos angliško skyriaus red. ir taipgi gana aktyviai da- lyvavo Lietuvių Spaudos Kliu- bo veikloje.

Linkime jaunajam V. Bukš- naičiui gero pasisekimo karo tarnyboje ir taipgi linkime tas pareigas sekmingai atlikti ir sveikam-laimingam sugrįžti namo ir vėl tarpe lietuvių dar- buotis.

Koresp.

Paterson, N. J.

Numirė du lietuviai

Mūsų mieste rugsėjo mėne- sy numirė du lietuviai. Vale- rija Prapiestienė, sulaukus 48 metų amžiaus, kuri dideliame nuliudime paliko savo vyrą, Valerijoną Prapiestį ir sunų, tarnaujantį Dėdės Samo karo tarnyboje. Velionė paėjo iš Lietuvos — Dzukijos. Visą lai- ką tarnavo komunistams. Pa- laidota be bažnytinių apeigų.

Antras, tai Feliksas Osipa- vičius, kuris dideliame nuli- dime paliko moterį, sunų, nar- čių ir vieną anuką bei brolių, rodos, gyvenantį Brooklyn, N. Y. Kiek velionį pažinau, tai visą laiką buvo biznierių — laikė gėrimų užėigą. Paėjo iš Suvalkų rėdybos.

Lai jiems buna lengva Dė- dės Samo laisvoji žemė.

Atostogavo kariai

Pas SLA 101 kp. organiza- torių, J. Treinį, buvo sugrįžę atkankyti jo du sunus, kurie tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje. Jonas tarnauja Ft. Knox, Ky., o Pranas — Wa-

shington, D. C. Abudu trum- pai pasisvečiavę, atgal į tar- nybą išvyko rugsėjo 19 d. Jo- nas yra pasiekęs Pfc. laips- nio, o Pranas — Petty officer. Tėvas turėjo daug džiaug- smo, ilgai nematęs savo sunų, einančių patriotingas pareigas. Išvažiuojant, abudu palydėjo į busų stotį ir palinkėjo gero pasisekimo savo pareigose bei laimingai sugrįžti po karo at- gal pas jį. Jonas ir Pranas yra SLA nariai.

Patersonietis.

Redwood City, Cal.

A. a. Simonas Pempė

Rugsėjo 11 d. netikėtai su šiuo pasauliu persiskyrė žy- mus lietuvis, Simonas Pempė, 55 metų amžiaus. Iš Lietuvos paėjo iš Vilniaus krašto — Jiezno par., Sundakų kaimo. Amerikoje įgyveno 33 metus.

Gyvendamas rytinėse valsti- jose, nemazė savo laiku pasi- darbavo lietuvių draugijinia- me judėjime. Velionis buvo liberališkų pakraipų ir mėgo filozofiško turinio literatūrą. Jis savo namuose paliko didė- lį knygyną, apie \$7,000 ver- tės. Tai nepaprastas lietuvių siekimas prie aukštos dvasi- nės tobulybės.

Velionis buvo gana stiprios sveikatos, bet numirė iš prie- tastos sužeidimo: atsilankius į San Francisco miestą ir ei- nant skersai gatvę su savo draugu, gatvekaris juos par- mušė ir automobilis tuo pat kardu smarkiai ant jo užva- žiavo, ir sulaužė jam šonkau- lius ir plaučius palietė. Pasir- gus ligoninėje apie 3 savaites, nelaimingojo gyvybė užgėso amžinai.

Velionis prigulėjo prie L. D. L. D. San Francisco kuopos ir visuomet mėgo palaikyti ryšius lietuviškame judėjime, bet lietuvių politika mažai in- teresavosi, nes buvo ramaus budo ir nemėgo argumentų.

Velionis dideliame nuliud- ime paliko savo žmoną (SLA 75 kp. narė), dukterį Florence ir du sunus — Antaną ir Adolfą. Prie jo grabo buvo sunėta daug gėlių ir gražus jo draugų būrelis palydėjo į Cypress Lawn Memorial, kur jo kunas (sulig jo pageidavi- mo) buvo paverstas į pelenus.

Lai buna jam ramu išėtis anoje nežinomoje erdvėje.

O. Račdienė.

Detroit, Mich.

Renkame senus drabužius

Lietuvai Vaduoti Sąjungos rėrės jau rugpjūčio pradžio- je sutvėrė Drabužių Rinkimo Komitetą. Šio komiteto tiks- las kvieisti visas Detroito lie- tuvaites ir lietuvius rinkti se- nus drabužius, kurie, karui pasibaigus, bus siunčiami Lie- tuvon, karo nukentėjusiems lietuviams.

Drabužius prašome nešti į šias vietas: Komiteto pirm. Vera Motuzienė, 14676 Wark Ave., rašt. M. Sims, 2207 Oak- man Blvd.; Mrs. Rinkunienė, 15885 Lawton Ave. ir komi- teto kasierė Malvina Smalie- nė, 12000 Jos Campau Ave, Hamtrack, Mich.

Kurie negalėsite patys pris- tatyti drabužių į nurodytas vietas, prašome pašaukti te- lefonu komiteto pirminkę V. Motuzienę. Jos telefonas UNve. 3-8529.

Priduodami drabužius, juos reikia išvalyti ar išskalbti, taipgi aptaisyti, nes kitaip drabužiai sukrauti sugestų ar kandys suėstų.

Brangieji tautiečiai ir tau- tietės! Daug baisyų žinių pa- siekia mūsų ausis iš visų ka- ro frontų, o gal dar baismės žinios mus pasiekia, tai iš tų žmonių, kurie gyvena tų karo frontų ribose, pavergime ir ištėrmime. Mūsų mielai tėvy- nei ir mūsų brangiems bro- liams ir sesutėms tenka išger- ti karčiausią tų nuodų taurę.

Gerai suprantu ir jaučiu tų nelaimingųjų padėtį, nes man

teko pergyventi praeito Di- džiojo Karo žiaurumus. O gi šio karo žiaurumai dar aš- tresni. Nereiškiu čia jums, brangieji, savo minčių, bet prašau jus visais savo jaut- riausiais jausmais rinkti dra- bužius, o gal ir centelius į vie- rą vietelę ir laukti tos džiaug- smingos valandos, kada lais- vės saulutė sušildys mūsų brangiosios Lietuvos žemelę ir atgaivins taip baisiai suvar- gintas brolių lietuvių krutines. Jie ties į mus, Amerikos lie- tuvius, savo nuvargintas ran- kas ir lauks mūsų įdedamos pagalbos išmaldos. Tad bran- gieji, bukime prisiruošę, kad jų ištiestos rankos nepalikty- tušėcios.

M. Sims.

Siųskite Kareiviams Dovanas Dabar

Yra vienas reikalas, apie kurį mes turime pagalvoti da- bar. Tai yra Kalėdų dovana kariui fronte. Mes, likusieji namie, neturime pamiršti, kad Kalėdos tai yra šeimos šven- tės ir kad jis, nežiurint kuria- me kovos fronte bebūtų, gal- vos apie mylimuosius namie.

Jo dalinys, beabejo, pasi- ruoš smagiai praleisti laiką, tačiau linksniausias kareivis bei jureiviui įvykis bus ati- darymas Kalėdų siuntinių, ku- riuos jis gaus iš namų. Delto pasisteng, kad jis tas dova- nas gautų laiku ir pirk dova- nas dabar. Persiunčiant laiky- kis šių nurodymų:

Įvykiok dovaną saugiai. Pa- kietėliai neturi būti sunkesni kaip penkių svarų, nei dides- ni kaip 15 colių. Užadresuok tiksliai, įrašant vardą, laips- nį, serijos numerį, dalinį ir kariuomenės pašto adresą.

Nepamiršk, kad į užjūrius siųsti dovanas pati vėliausia data yra spalio 15 diena, ir todėl išsiųsk dovanas nedei- siant, šiandien.

Kuopų susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kp. susirinkimas įvyks spalio 8 d., SLA Centro Raš- tinės patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai ir vi- sos narės malonėkite atsilan- kyti. Yra svarbių reikalų. Už- simokėkite duokles, kad nelik- tumet suspenduoti. — H. Mi- liauskutė, sekr.

SUNDERLAND, MASS. — SLA 37 kuopos susirinkimas įvyks spalio 10 d., 2 val. po- piet, pas P. Yokubaitį. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti duokles, kad nelik- tumet suspenduoti. Taipgi yra ir kitų reikalų aptari- mui. — B. Pilvinienė, sekr.

BROOKLYN, N. Y. — SLA 152 kuopos mėnesinis susirin- kimas įvyks spalio 12 d., At- letų Klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia ly- giai 8 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, užsi- mokėti duokles ir atsiveskite kandidatų prie mūsų kuopos prirašyti. — P. Stankunas, pirm.

MT. CARMEL, PA. — SLA 52 kuopos burtainis susirin- kimas įvyks spalio 10 d., 2 val. popiet, Lietuvių Klubo name. Visi nariai ir narės ma- lonėkite prisibiti ir užsimokėti duokles. Beje, atsiveskite nau- jų narių prirašyti prie SLA, nes dabar yra vajus, tai gera proga lietuviams prisirašyti. — J. Kijauskas, sekr.

NANTICOKE, PA. — SLA 10 kuopos mėnesinis susirin- kimas įvyks spalio 10 dieną, priprastoj vietoj ir priprastu laiku. Kviečiami visi nariai ir visos narės prisibiti. — Wm. Wosilius, sekr.

NEW BRITAIN, CONN. — SLA 34 kp. mėnesinis susirin- kimas įvyks spalio 13 d., 8 val. vakare. Lietuvių Svetainėje, 354 Park St., New Britain, Conn. Visi kuopos nariai yra kviečiami dalyvauti skaithin- gai. Bus rinkimas delegatų į SLA 4 apskrįčio suvažiavimą, kuris įvyks spalio 31 d., New Britain, Conn. Prašome atsi- vesti kandidatų prirašyti prie SLA 34 kuopos. — Petras P. Filipauskas, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA 260 kuopos mėnesinis susirin- kimas įvyks sekmadienį, spa- lio 10 dieną, Friendly Hall, 2548 West 69-th Street. Pra- džia 2 valandą popiet. Visi na- riai ir narės esate širdingai kviečiami atsilankyti ir užsi- mokėti savo duokles, kad ne- liktumet suspenduoti. Ateida- mi, atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 260 kuopos. Dabar eina naujų narių prirašymo vajus, ir už prira- šymą naujų narių gausite do- vanas. — J. Jasulevičius, sekr.

PITTSBURGH, PA. — SLA 353 kuopos susirinkimas įvyks spalio 10 d., 2 val. popiet, LPDA svetainėje, 424 Locust St., McKees Rocks, Pa. Visi nariai ir visos narės malonė- kite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad nelik- tumet suspenduoti. Atsiveskite kan- didatų prirašyti prie mūsų kuopos. — Olga Sandaitė, sekr.

PITTSBURGH, PA. — SLA 7 kuopos reguliaris susirinkimas įvyks spalio 10 d., 2 val. po- piet, Lietuvių Piličių Klubo svetainėje. Šis susirinkimas bus svarbus tuomi, kad reikės išspresiti prisiruošimas prie rengiamos vakarienės, spalio 16 d., ir išklausti raportą de- legatų buvusių 7 apskrįčio su- važiavime. Nariai privalo į šį susirinkimą atsilankyti. Už sekretorių — A. Galinskas.

WILLIAM TUSON
SLA 13 Kp. Narys —
Laidotuvių Direktorius

Jis sako: "Mums labai sma- gu, kad mūsų patarnavimu žmonės yra patenkinti. Mes suteikiame patarnavimą del- laidotuvių ir tolimiesiuose miestuose. Mes išbalsamuojame mirusių kuopos sulig žmo- nių noro. Nelaimėi atsitikus — suteisome veidus kogeriausiai, sulig mirusiųjų fotografijų. Turime savo name didelį ir gražų kambarį mirusiems pa- šarvoti, kur žmonėms labai paranku atkankyti savo drau- gus ar drauges, atidavimui paskutinės pagarbos. Reikale pašaukite telefonu: 492."

202 Sunbury Street,
Minersville, Pa.

JAUČIATĖS BLOGIAI?

Visiškai Palengvinsite Sau —
Šiuo Modernišku Svelniu Būdū

➤ Kuomet kankinatės vidurių užkie- tėjimu — žarnos neveikia, skauda galva, nėra energijos — palengvin- site sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši sko- ningo kramtoma guma vidurius luošuoja švelniai ir tikrai. Milionai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant guliti, naudokite tiksliai pagal nurodymus ant pakelio. Sekantį ry- tą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

10c.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1883, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois